

független Újság

politikai napilap

Németország bekebelezte a Memel-vidéket

Ünnepélyes angol-francia tiltakozás ~ Megbukott a hathatalmi értekezlet ~ Mussolini is követel, de békét akar

Vasárnap beszél a Duce

Kaunas, március 22. A litván kormány a keddről szerdára virradó éjszaka a következő nyilatkozatot tette közzé:

Urbsys külügyminiszter március 21-én Kaunasba visszatérve, a délután két órától hét óráig tartó minisztertanácsnak beszámolt a Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterrel folytatott megbeszélése eredményeiről.

A beszámolóból kitűnt, hogy a német birodalmi külügyminiszter a birodalmi kormány nevében

javaslatot tett a litván kormányra a Memel-vidék visszazárására Németország számára és ezt a megkülönböztetés nélküli szemponyjából az egyetlen célszerű megoldásnak jelölte meg.

A német birodalmi külügyminiszter hozzáfűzte, hogyha ez a visszazárás

bekés megégyezés útján megvégeződik, akkor Németország messzemenően tekintetbe veszi Litvánia gazdasági érdekeit a memeli kikötőben.

A német birodalmi külügyminiszter hangsúlyozta, hogy ez a szabályozás a Memel-vidék német lakossága világosan kifejezett kívánságának is megfelel és kijelentette, hogy ez a

jövőben hasznos lesz a két ország közötti jó kapcsolatok kialakításánál.

Utalt a német birodalmi külügyminiszter arra, hogy az egész memel-vidéki német lakosság követeli visszatérését a Birodalomba.

A német jegyzék három pontja

London, március 22. Az angol lapok közlik azt a három pontot, melyet állítólag Ribbentrop német külügyminiszter nyújtott volna át Urbsys litván külügyminiszternek. A lapok, mint

ultimátumot kezelik e három pontot. A három pont a következő:

1. Litvánia mondjon le Lengyelországgal való szoros együttműködéséről szóló terveiről.

A Memel-vidéken a hangulat olyan, hogy a kérdés szabályozása a Birodalom által javasolt alapon az összeütközések kikerülése érdekében most

sürgősen szükséges. Urbsys külügyminiszter beszámolója után a minisztertanács hosszasan tanácskozott az előállt helyzettel kapcsolatban. A külügyminiszter még a képviselőház mai titkos ülésén jelentést tesz a helyzetről.

A litván külügyminiszter hazaérkezése után Kaunas litván fővárosban példátlan izgalom vett erőt. Mindenki érezte, hogy sorsdöntő percek következtek el.

A litván köztársaság elnökénél újból kihallgatáson jelent meg az angol és a francia követ, s utána nyomban minisztertanács ült össze.

A minisztertanácsról nem adtak hivatalos jelentést, de a minisztertanács végeztével összehívták a litván parlamentet.

A litván parlament mintegy öt órán keresztül tanácskozott és az ülés este tíz óra 15 perckor ért véget.

A parlament ülése zárt ajtók mögött folyt le. A parlament ezen a történelmi ülésen elhatározta, hogy

a litván kormány Európa békejének megmentése érdekében lemond Memelről

és ezt a területet a német birodalom fenhatósága alá bocsátja.

2. Memel nyilváníttassék szabad városnak és öt napon belül vonjanak vissza Memelből minden hatóságot, természetesen katonaságot és csendőrséget is.

3. Németország protektorátust gyakorol a litvániai német kisebbség felett és jelentős gazdasági előnyöket kap Litvániában.

Ribbentrop külügyminiszter

ter a jegyzék átadásakor kijelentette a litván külügyminiszternek, hogy amennyiben Memel kiürítése

Az átadás közlése

Kaunas, március 22. (Német Távirati Iroda.) A litván minisztertanács a Német Birodalom állásfoglalására való tekintettel hozzájárulást adta a Memel-vidéknek Németországnak való átadásához. Ezt a hozzájárulást ugyanazonnap a képviselőház tudomására hozták.

A memelvidéki német nemzeti szocialista párt alakulatait már az éjszaka folyamán riadóközlésbe helyezték s amikor reggel elhangzott a rádiószózat,

az alakulatok felvonultak Memel város utcáin és az összes középületeket birtokukba vették.

A horogkeresztes zászlók felvonása az egyes középületekre ünnepélyes külsőségek közepette ment végbe.

Az egész városban zúgtak a harangok, a kikötőben horgonyzó hajók pedig szirénabugással kísérték az ünnepélyes aktust.

A déliett folyamán még csoportostól jártak Memel utcáin a litván tisztok és katonák s senki nem állta útjukat, a közbiztonsági szolgálat azonban

akkor már a fekete egyenruhás memelvidéki német nemzeti szocialista osztagok látták el.

A kormányhatalom gyakorlását ideiglenesen a memelvidéki német párt vezérelte. Neumann dr. vette át.

Memel, március 22. A memelvidéki német lakosság önkormányzati testülete, az úgynevezett memelvidéki direktorium, a szerdán délelőtt kiadott hivatalos jelentés szerint,

átvette a végrehajtó hatalom gyakorlását a Memelvidéken.

A direktorium belügyi osztályának vezetője, Böttcher, kiáltványt tett közzé, amelyben bejelentette, hogy a memelvidéki litván kormányzótól kapott hivatalos értesítés szerint,

a litván hatóságok nem gyakorolnak többé semmiféle hatalmat a Memelvidéken.

Amennyiben Memel kiürítése során bármiféle rendezetlenség támad, a német csapatok azonnal bevonulnak, hogy a rendet helyreállítsák.

A posta, rádió, kikötők stb. mostantól kezdve kizárólag a memelvidéki német hatóságok irányítása alatt állanak. A litván önvédelmi alakulatok tagjait különböző pontokon gyűjtik össze, ahonnan teljes fegyverzetrel memelvidéki hatósági közegek védelme alatt vonulnak laktanyáikba. A laktanyákban lefegyverzik őket.

Böttcher belügyi igazgató kiáltványát ezután bejelentette, hogy átvette a teljes végrehajtó hatalom gyakorlását a Memelvidéken és felszólítja a lakosságot, hogy őrizze meg nyugalmát és ne ragadtassa magát semmiféle kilengésre. A memelvidéki németek eddig is fegyelmetes viselkedtek s a fegyelmet ezután is megőrzik. Mindenki ellenkezés nélkül engedelmességen a rendőrség, valamint a segédrendőrségeként működő memelvidéki német rendszervek utasításainak.

A memeli rádió, amely Jacken néven szerepel a nemzetközi rádiószolgálatban és amely eddig litván nyelven adott, mostantól kezdve

német nyelven ad és a memelvidéki német direktorium hirdetményeit közvetíti.

Amennyiben elvéve litván nyelvű közvetítések is lesznek, úgy azok a német direktorium engedélyezésével történnek.

A Memel-vidéket a váratlan hatalomváltozás teljesen lázba ejtette. A lakosság az utcákon tolong és ünnepel, az üzletek mind zárva vannak, mintha ünnep volna. A német rendőrség minden felszólítás nélkül rögtön megszállotta a litván középületeket, a rádiót, a postát, a kikötőt. Ellenállással sehoh sem találkozott a német karhatalmi szerv. A litván karhatalmi alakulatokat egymás után példás rendben fegyverezik le.

A litván főváros lakossága nem lepődött meg különösképpen Memel-vidék megszállásán. A város a

szokott képet mutatja, az üzleti sem torpan meg. Danzig a lapok különkiadásai-ból értesült az eseményekről. A la-

kosság óriási lelkesedéssel fogadta Németország újabb sikerét. A házakat fellebegtették és mindenfelé hazafias tüntetések vannak.

Litván küldöttség Berlinben

Berlin, március 22. Még a mai nap folyamán repülőgépen külön küldöttség ment Litvánia fővárosából Berlinbe. Ennek a küldöttségnek az a feladata, hogy az északra fűgőben lévő kérdéseket meg tárgyalja. A küldöttségben részt vesznek: a litván külügyminiszter, a litván külügyminisztérium memell osztályának jogtanácsosa, a litván államtanács jogtanácsosa.

Berlin, március 22. Urbsys litván külügyminiszter Berlinbe érkezett. Röviddel a litván külügyminiszternek és kíséretének meg-

érkezése előtt Bartuleit, a Memel-vidéki derektórium elnöke és a német főkonzul érkezett külön repülőgépen a tempelhofi repülő-terre.

Kovno, március 22. A litván államelnök elrendelte egész Litvánia területére az ostromállapotot. A kormány felszólította a lakosságot, hogy legteljesebb rendben és fegyvellemmel várja az eseményeket. A lengyel államtanács már reggel kilenc órakor összeült és állandóan ülészik.

A litván hadsereg kivonult

Berlin, március 22. Egybehangzó jelentések jöttek a Memel tartományból, hogy a litván csapatokat visszarendelték és úgyszólván nincs már litván katona Memelben. A pályaudvaron összetorlód- tak az ágyúk, temérdek hadianyag

gépfejtő és tábori konyha, amelyeket sürgősen elszállítanak Kaukasus felé. A Memel tartomány túlsó határán, ahol a régebbi orosz határ volt, összehívják a Memel területéről visszarendelt katonaságot.

Hitler elindult a Memel-vidékre

Berlin, március 22. Hitler kancellár a Memel-vidék meglátogatása céljából elhagyta Berlint. A vezér Shwinmündében a

Deutschland nevű páncélosra szállt és hajón folytatta útját a Memel-vidék felé.

A lett kormány elismeri az új helyzetet

Riga, március 22. A lett kormány az új közép-európai helyzet elismerése mellett döntött. Ugyancsak tudomásul vette a lett kormány a szlovák külügyminiszter közlését az önálló szlovák állam megalakulásáról, amelyben a külügyminiszter egyúttal az önálló Szlovákia elismerését is kérte.

Az általános politikai helyzet megvitatásával kapcsolatban a minisztertanács arra az elhatározásra jutott,

hogy Lettország eddigi semleges magatartása és független politikája felel meg a legjobban az állam és a nép érdekeinek. A kormány elhatározta, hogy ezután is folytatja ezt a politikát és igyekszik mindent elkerülni, ami nemzetközi viszonyokba való beavatkozást idézhetne elő, mert csak ezen az úton biztosíthatja a kis ország nyugalmát és szabadságát.

A memeli kérdés az angol alsóház előtt

London, március 22. Az angol alsóházban Attlee őrnagy, munkásvárti vezér napirenden kívül kérdésére sir Samuel Hoare a miniszterelnök nevében ezt jelentette ki: — A közép-európai helyzetről nincs újabb mondanivalóm.

Memel illetőleg úgy tudom, hogy a litván külügyminiszter berlini látogatása során azt a követelést kapta a német kormánytól, hogy engedjék át beladéktalanul a memeli területet, mert ellenállás esetén, vagy hogyha máshonnan kérne segítséget, az ügyet nem diplomáciai, hanem katonai úton fogja a német birodalom elintézni.

Erre az ultimátumszerű követelésre a litván kormánynak négy napon belül kellett felelni. Biztosították Litvániát, hogy elfogadás

esetén több követelést nem támasztanak ellene.

A pótkérdésekre kijelentette, hogy a miniszterelnök teljesen tudatában van a helyzet súlyosságának és sürgősségének és szem előtt tartja az 1924. évi memeli egyezményt, amelyet Anglia is aláírt.

Az angol sajtó lapjai első helyen közlik a Memel-vidék megszállását.

Az angol közvélemény teljes nyugalommal fogadta az eseményeket és bangoztatja, hogy a nemzetközi helyzetet ez az okkupáció nem mérgecsíti el. Történelmi visszaillesztést vetnek a lapok Memel-vidék történetére és megállapítják, hogy ez a vidék mindig német terület volt, mint a német állam egyik része.

Ünnepélyes tiltakozás

A Petit Parisien értesülése szerint az angol külügyi hivatal és a Quoi d'Orsay közösen fáradozik a nyugati hatalmak tiltakozó nyilatkozatának kidolgozásán. Ez a nyilatkozat Németországhoz intézett ünnepélyes figyelmeztetést fog tartalmazni, egyben pedig az

aláíró felek kötelezik magukat, hogy minden eszközzel ellene fog- nak szegülni a tekintélyuralmi hatalmak újabb előretörésének.

A Matin londoni értesülése szerint a nyugati hatalmak közös nyilatkozatának megételére a legközelebbi jövőben sor kerül.

A Szovjet feltételei

Belgrád, március 22. A Vreme londoni jelentése szerint Szovjet-Oroszország jelezte az Angliával való együttműködés feltételül azt követeli, hogy Anglia Japán-Szovjet szerződés esetén Morakva

segítségére slessen légi flottájával. Anglia azonban ezt addig nem teheti meg, amíg az ausztráliai erődítési munkálatok be nem fejeződnek.

Asszonyom! Szébbnek látja a tavaszi F á b i á n n á l készült kosztüm és tavaszi kabátokban
Péteriá ucca 19.

Nemhivatalos angol bojkott

London, március 22. Bizonyos angol gazdasági körökben nemhivatalos bojkottot kezdtek Németország ellen.

Igy például Anglia legjelentékenyebb textilvidékének, a manchesteri textil-

körzetnek gyárai szintén elhatározták, hogy beszüntetik gazdasági kapcsolataikat Németországgal. A Daily Express rámutat, hogy ennek a magatartásnak Anglia issza meg a levét.

A hathatalmi értekezlet állása

Párizs, március 22. Párizs elég pesszimistán ítéli meg a hathatalmi értekezlet tervét. Az Excelsior véleménye szerint erre az értekezletre nem fog sor kerülni, mert úgysem lehetne vele semmi eredményt sem elérni, csak a Róma-Varsó-tengely erősödne meg.

A párizsi jobboldali lapok élesen tiltakoznak az ellen, hogy Anglia újra »szalonképessé» tette a Szovjetet Nyugat-Európában. A lapok szerint ennek semmi értelme sincs.

London, március 22. A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója jelenti, hogy az angol kormány a tegnapi nap folyamán a legnagyobb figyelemmel kísérte

a német kormány legközelebbi terveiről szóló értesüléseket.

Ugyanakkor a különböző államokból már válasz is érkezett azokra a javaslatokra, amelyek a további támaszó szándékoknak ellensúlyozására vonatkoznak. A Daily Telegraph tudni véli, hogy Lengyelország válaszában határozottabb fogalmazást kíván és azt, hogy a kiadandó deklaráció szövege részletesen tartalmazza a katonai kötelezettséget.

Az angol kormány a Daily Telegraph szerint biztosította a lengyei kormányt, hogy ezek a kötelezettségek a deklarációban részletesen fel lesznek tüntelve

és megemlíti, hogy a nyilatkozat jelenleg tervezett formája csak az első lépést jelenti. Törökország beleegyezésével fogadta a tervet, azonban bizonyos feltételekkel. A szovjet kormánnyal való tárgyalások a Daily Telegraph szerint folynak. D'Aladier francia miniszterelnök közölte, hogy

az angol kormány által megindított akciót a legteljesebb mértékben támogatja.

A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója a továbbiakban megismétli azt a hírfői jelentést, hogy az angol kormány revideálta korábbi felfogását, amely szerint nem lett volna módjában aktív támogatást nyújtani a Törökországtól északra és nyugatra fekvő országoknak. Most az a felfogás alakult ki, hogy

Lengyelországnak, Romániának és Jugoszláviának támogatást kell kapnia, továbbá mindazoknak az államoknak, amelyek készek csatlakozni a védelmi egyezményhez.

Hollandia nem csatlakozik

Amszterdam, március 22. A Nieuwe Rotterdamse Courant véleménye szerint Hollandia

semlegesre sem csatlakozik olyan katonai szövetséghez, mint amelyet most Anglia tervez a Szovjet segítségével, valamint a délkelet-európai államok bevonásával.

Egy másik lap, a Handelsblad arról ír, hogy Anglia ismét be akarja vonni a Szovjetet a nyugateurópai politikába. Ez a magatartás azonban — írja a lap — igen súlyos következményeket rejt magában.

Dánia állásponjja

Kopenhága, március 22. A dán miniszterelnök választókerületében tartott beszédében határozottan kijelentette, hogy Dánia esleleges Európai ösze- ülközés esetében szigorúan megőrzi semlegességét.

Lengyel vélemény

Varsó, március 22. A lengyel kormány hivatalos lapja vezércikkében foglalkozik a lengyel politika teljes függetlenségével.

Az elmúlt hó eseményei — írja a lap — megtanították Lengyelországot arra, hogy különbséget tegyen a hangzatos frázisok és tényleges tettek között. A nyugati hatalmaknak két választása lett volna:

vagy szembehelyezkedni a di- ramikusan előtörő német birodalommal, vagy még időben megegyezést kötni vele.

A nyugati, demokratikus hatalmak azonban egyik utat sem választották. Lengyelország azonban

minden körülmények között kitart politikájának függetlensége mellett.

Szófiai vélemény a hathatalmi értekezletről

Szófia, március 22. Az angol sajtó nyilvánosságra hozta angol politikai köröknek a délkelet-európai államoknál feltett kérdését, hogy

vajjon készek-e rendszabályokat hozni és ellenállást tanúsítani egy újabb német támadással szemben.

Ezzel kapcsolatban Szófiában megállapítják, hogy itt

ilyen kérdést nem tettek fel. Isteni politikai körök magatartá-

sából arra lehet következtetni, hogy Anglia ilyen lépése itt

nem volna kívánatos és azt kétségtelenül elutasítanák.

Ugy vélik, hogy Angliának egyáltalán tartózkodnia kellene az ilyen lépéstől, miután nyilván- valóvá vált, hogy

a felvetett kérdés a kis európai államoknál az angol kormányra nézve kitébránító eredménnyel járt.

Törökország nem...

Istanbul, március 22. Törökország nem kezdemenyező célja Törökország nyújtási egyez- lakozásra bír- volna Román ország által n- kat védelemi- Megbízható és szeript- Törökország

Lebrun...

London, március 22. Lebrun köztársasági el- lamint kísérlet- mester kíséret- Buckingham- hallba ment, a- tal tiszteletük- vett részt. Tizezer főny- dett el azon- a francia v-

Mindenütt lel- öket. Lebrun elnök- gadt a london- vezetőt. Magyar- Barcza György- sette.

M...

London, márc- politikai körök- kellett az a szer- lentés, hogy Lor- cia nagykövetség- ratlanul elhagyta- rendkívüli me-

Londonban Lan- magyarázzák, ho- órákban még me- Olaszország é- sei tekintetében- dásra jussón- Olaszország nem- az utolsó alkalm- Duce vasárnapi- érintkezést keres- cia tényezőkkel.

Az olasz sajtó- sel figyeli a N- lezését. Han- hogy ez a tett új-

Riso Bécsb...

Berlin, márc- politikai körök- azok a tárgyal- met kormányt- szlovák minisz- nemsokára bef-

Már csak egy- désekkel kap- technikai kör-

A szlovák ál- napi nap fol- majd Göring fo-

Hungária...

TELEFO- MA ELŐSZO- JÁNOS- NAK csodá- megelev-

A nagy...

Cimszereplő: Partnerek: Milli- Előadások: 5-

Törökország nem megy túl a Balkán-egyezmény keretein

Istanbul, március 22. Híre jár, hogy Ankarában, tényleg angol kezdeményezés történt, amelynek célja Törökországot oly segélynyújtási egyezményhez való csatlakozásra bírni, amely hivatva volna Romániát és más Németország által megtámadott államokat védelemben részesíteni.

Megbízható helyről vett értesülés szerint

Törökországnak nincs szándé-

kában a Balkán egyezményen túlmenő kötelezettségeket vállalni.

Törökországnak Romániával való viszonya is a Balkán egyezmény keretei között mozog. Az egyezmény a tagállamokat abban az esetben kötelezi kölcsönös katonai segélynyújtásra,

ha a Balkán határok keretein belül Balkán állam részéről történik támadás.

Lebrun elnök szerdai napja Angliában

London, március 22. Lebrun köztársasági elnök és felesége, valamint kísérete a királyi főlovászmester kíséretében hagyta el a Buckingham palotát és a Guidhallba ment, ahol a lordmajor által tiszteletükre adott díszében vett részt.

Tízezer főnyi tömeg helyezkedett el azon az útvonalon ahol a francia vendégek végigvonultak.

Mindenütt lelkes éljenzés fogadta őket.

Lebrun elnök szerdán délelőtt fogadta a londoni diplomáciai testület vezetőit. Magyarországot a fogadáson Barcza György magyar követ képviselte.

A délután folyamán Lebrun elnök és neje London megye tanácsa által rendezett teadélutánon vett részt. Lebrun elnök a hozzáintézett üdvözlőbeszédre többek között ezt felelte:

— Anglia és Franciaország egyforma szenvedélyes odaadással ragaszkodik a szabadsághoz és a demokrácia intézményekhez.

Szerdán este Lebrun elnök és neje díszlakomát adott a francia nagykövetség palotájában az angol uralkodópár tiszteletére. Majd az operaházi előadson vett részt.

Chamberlain miniszterelnök és lord Halifax külügyminiszter másfél óra hosszat tanácskozott az alsóház miniszterelnöki szobájában Bonnet francia külügyminiszterrel.

Mussolini utolsó kísérlete a megegyezésre

London, március 22. Diplomáciai és politikai körökben általános feltűnést keltett az a szerdán reggel érkezett jelentés, hogy Lorgadelle, a római francia nagykövetség katonai attaséja, váratlanul elhagyta az olasz fővárost és rendkívüli megbízatással Párizsba utazott.

Londonban Lorgadelle utazását úgy magyarázzák, hogy Mussolini az utolsó órákban még megkísérelt, hogy

Olaszország északafrikai követeléseit tekintetében békés megállapodásra jussón Franciaországgal.

Olaszország nem akarja elszalasztani az utolsó alkalmat sem, hogy még a Duce vasárnapi rádióbeszéde előtt érintkezést keressen az illetékes francia tényezőkkel.

Az olasz sajtó nagy érdeklődéssel figyeli a Memel-vidék bekebelezését. Hangoztatják a lapok, hogy

ez a tett újabb lépés a ver-

saillesi béke teljes szétrombolására.

Nagy tudósításokban számolnak be a lapok a Memel-vidék lekésedéséről és hangoztatják, hogy maga a litván kormány is régóta sürgette már ennek a függőben lévő égető kérdés megoldását.

London, március 22. Jól értesült londoni körökben — a Reuter-iroda szerint — úgy tudják, hogy

Mussolini nem sokára szilárd, de kiegyensúlyozott hangon fogja közzélni Franciaországgal szemben fennálló igényeit.

Valószínűnek tartják, hogy a Duce a való tények iránti erős érzésénél fogva kerülni fogja ultimátum küldését Franciaországhoz s

nem fogja követeléseit olyan hangnemen közzélni, amely előre kizárná a megegyezés elintézését.

Bizonyos francia körök hajlandók erről az ügyről Mussolinival tárgyalni.

Tiso Bécsben

Berlin, március 22. Beavatott politikai körök híradása szerint azok a tárgyalások, melyeket a német kormány Dürsányszki és Tuka szlovák miniszterekkel folytatott, nemsokára befejeződnek.

Már csak egyes gazdasági kérdésekkel kapcsolatos nehezebb technikai kérdések vannak tárgyalás alatt.

A szlovák államférfiakat a tegnapi nap folyamán Ribbentrop, majd Göring fogadta. Ebben a pil-

lauban várják Tiso miniszterelnököt Berlinbe, hogy a már-már kész egyezményt aláírja.

Pozsony, március 22. Tiso szlovák miniszterelnök szerdán délelőtt Bécsbe utazott, ahol találkozott a berlini tárgyalásokról repülőgépen visszaérkezett Tuka miniszterelnökhelyettesével és Dürsányszki külügyminiszterrel. — A szlovák kormányférfiak rövid tanácskozás után visszautaztak Pozsonyba.

Hungária filmszínház

TELEFON: 24-71. sz.

MA ELŐSZÖR a melódia fejedelmének, STRAUSS JÁNOSNAK csodálatos pazarsággal megélelt életét:

A nagy keringő

Cím szereplő: Fernad Gravet. Partnerek: Luise Rainer és Miliza Korjus.

Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

Az Apollóban

MÁTÓL: WALLACE BEERY rendkívül izgalmas filmdrámája

Hét tenger kikötője

M. Pagnol: Fanny c. műve. Női főszereplő:

MAUREEN O'SULLIVAN. Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor! Híradó!

Tiso nyilatkozata a szlovák függetlenségről

Pozsony, március 22. A Szlovák c. lap Tiso miniszterelnökkel folytatott beszélgetést közöl. Tiso többek között a következő kijelentést tette:

— Hitler birodalmi kancellár biztosított róla, hogy garantálja a szlovák határok teljes függetlenségét. Meg vagyok győződve, hogy szavát meg is tartja. A történelem kereké forog, rövidesen bizonyára ismét jelentős események tanúi lehetünk Európában. Szlovákiát azonban már nem fenyegeti semmi veszély.

Róma, március 22. Tiso szlovák miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette a Stefani iroda pozsonyi munkatársa előtt:

— Hitler kancellár Berlinben s Bécsben egyaránt kijelentette, hogy

semmiféle területi követelése nincs Szlovákiával szemben.

A szlovákok szlovákok maradhatnak, ők az urak saját országukban és azt saját nemzeti, kulturális és gazdasági érdekeik szerint fejleszthetik tovább. Ha a vezér kezességét vállalt, biztos vagyok benne, hogy határaink felett tartja védelmező kezét, ami egy kis ország szempontjából sokan jelent.

Szlovákia területi határai tehát sértetlenek maradnak.

Kijelentette továbbá, hogy a szlovák államnak legfőbb vágya békében élni minden szomszédjával.

Hangoztatta, hogy a Németország és Szlovákia közötti szerződés két állam között szabadon megkötött szerződés. Rámutatott arra, hogy Szlovákia helyzete egészen más, mint Csehországé és Morvaországé. A csehek még má is zavart akarnak kelteni és azt szeretnék, hogy osztozzunk sorsukban.

Mach propagandafőnök a következőket mondotta a Stefani iroda tudósítójának:

— Népünk nagy örömmel fogadta a szlovák függetlenség kimondását. Kikerülhetetlen volt, hogy

bizonyos nyugtalanságot okozott, amikor megtudták, hogy Szlovákia egyes kerületeit német csapatok szállták meg.

Azonban határozott biztosítékaink vannak Berlin részéről, hogy teljesen ideiglenes intézkedésekről van szó és

mihelyt a cseh csapatok elhagyják az országot, a német csapatok kivonulnak az országból.

Mach közölte a tudósítóval, hogy a Berlinben folyó tárgyalások olyan megegyezést fognak lét-

rehozni, amely szilárd alapokra helyezi Németország és Szlovákia jövőbeni viszonyát. Ezenkívül politikai megegyezés is tárgyalás alatt van, amely

25 éves kezességet nyújt a szlovák határoknak.

Elismerik a szlovák állam teljes szuverénitását, saját hadserege és külképviselete és a független államot megillető minden joga meglesz.

Szlovákia megkapja a volt cseh-szlovák nemzeti bank arany- és devizakészletének 20 százalékát és Szlovákiát illeti meg a szlovák területen állomásozott cseh csapatok teljes hadifelszerelése, valamint a hadi építmények is. A megegyezés célja a vámközösség elvi lehetőségére.

Mach rámutatott azokra az ősi kapcsolatokra, amelyek Szlovákiát Romához fűzik és azt mondta, hogy

a szlovák kormányrendszer hasonló lesz a fasiszta államformához.

Róma, március 22. A Giornale d'Italia pozsonyi különtudósítója a következőket jelenti:

— Nincs tévesebb félfogás, mint az, amely szerint Németország Szlovákiát ép úgy bekebelezte, mint Cseh- és Morvaországot.

A szlovák és német rendőrség valósággal irtóhadjáratot indított azok ellen a térképek ellen, amelyek Szlovákiát, mint a német birodalom részét ábrázolják.

A rendőrségnek ez a fellépése jelentőségesebb minden kommentárnál és világosan mutatja azt, amit a világ még nem akar tudomásul venni:

Szlovákia független állam, amelynek biztonságát esetleges külső támadás ellen a német hadsereg biztosítja.

Hogy a biztosíték számára milyen jogi formulát fognak találni, azt még nem lehet világosan tudni. Pozsonyban nevelnek azokon az egyes külföldi sajtóírók által terjesztett híreken, amelyek leírják, hogy német csapatok hogyan vonultak be a városba. Az egészről egy szó sem igaz.

Kedden délután még azok a német tiszték is elutaztak, kik a német és szlovák kormány közt, mint összekötők működtek.

Pozsonyba megérkezett Prehala tábornok is, s a szlovák hatóságok rendelkezésére bocsátotta magát. Pozsonyban az élet teljesen nyugodt és a szlovákok örömmel látják hozzá, hogy kiépítsék új állami szervezeteiket.

Gafencu nyilatkozata a balkáni helyzetről

Istanbul, márc. 22. A Cuenhurget isztambuli lap kiadója, Yunus Nadi képviselő beszélgetést folytatott Gafencu román külügyminiszterrel.

Gafencu külügyminiszter nyilatkozatában újból kijelentette, hogy

semmiféle német ultimátum elküldése nem történt meg. A londoni román követet ebben az ügyben Bukarestbe hívták jelentéstételre.

A külügyminiszter szerint a német-román gazdasági tárgyalások minden tekintetben a rendes kerékvágásban haladnak.

A mostani helyzettel kapcsolatban kijelentette Gafencu külügyminiszter, hogy

nem tanácsos túlságosan megré-

mülni és a hidegvérrel elvezíteni.

A Balkán-szövetség tanácsának esetleges rendkívüli ülészése a külügyminiszter szerint nem sürgős, mert jelenleg nincsenek olyan aggodalmak, amelyek a rendkívüli ülésést megokolnák.

Mindenesetre nem hibető, hogy Németország új vállalkozásokba bocsátkozzék.

London, március 22. Tilca londoni román követet visszahívták Bukarestbe, hogy személyesen tegyen jelentést a román királynak, miután a telefon- és táviróösszekötés Bukarest és London között nem látszik alkalmasnak nagyfontosságú diplomáciai kölésekre.

Szakaszról szakaszra fogadja el a Ház a zsidójavaslatot

Újabb szigorító módosítás

A képviselőház szerdán folytatta a zsidójavaslat tárgyalását. Most az 5. szakasz tárgyalására került sor, mely az OTI és MABI alkalmazottakról szól. Kertész Miklós felszólalása után Dutta Jenő szólt a javaslatához a tűzharcosok érdekében. Alföldy Jenő kérte, hogy az OTI és MABI-nál a szerződéses zsidó orvosok egyévi felmondással bármikor elbocsáthatók legyenek. Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszter Alföldy Jenő módosítását fogadta el.

Makkay János a módosítást beterjesztette.

— Vissza a bizottsághoz — kiáltották kórusban.

Az elnök a szakaszt visszaküldte a bizottságnak.

Következett a 6. szakasz, mely arról szól, hogy zsidó közjegyzőnek helyettes közjegyzőnek, tolmácsnak; törvényeszkői szakértőnek, szabadalmi ügyvivőnek nem alkalmazható. Ehhez a

szakaszhoz elsőnek Vázsonyi János szólt. Ugy ő, mint Rupert Rezső a szakasz törlesztését kérte. Apponyi György, Kéthly Anna hasonló értelemben beszélt. Az igazságügyminiszter a szakasz elfogadását kérte, amit a Ház többsége meg is szavazott.

Következett a 7. szakasz. E szakasz szerint

az egyetemeken zsidó csak az összhallgatóság 6 százaléka lehet.

Kéthly Anna és Malasits Géza felszólalása után a Ház a szakaszt elfogadta.

A 8. szakasz az OTI választásairól szól, mely szerint csak olyan lista indulhat az OTI-választásokon, melyen csak 6 százalék a zsidó. A felszólalók: Rupert Rezső, Malasits Géza, Kertész Miklós arról beszélték, hogy ez

az OTI autonómiájának megszüntetését jelent.

A szakaszt az eredeti szövegében fogadták el.

Patácsi Dénes a vita bezárását indítványozta.

Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszter állt fel.

— Dinnyés képviselő úr úgy állította be felszólalásában a dolgot, mintha a tehetséges újságírók csak zsidók volnának...

Dinnyés Lajos (magából kikelve kiáltja): Kérem, én ilyet nem mondtam, kikérem magamnak!

A baloldalon óriási zajban kiáltják a képviselők az igazságügyminiszter felé: *Ílyet nem mondott Dinnyés!*

Az igazságügyminiszter kérte, hogy a 10. szakaszt változatlan szövegében fogadják el. A Ház így határozott.

A 11. szakaszról, amely a színházak és a mozik vezetéséről intézkedik, Vázsonyi János kifogásolta, hogy olyan világhírű és országosnevű színházi embereket rekeszt ki a törvény a színházvezetésből, mint Bárdos Artúr, Hebesi Sándor, Heltai Jenő, Janovics Jenő.

Rupert Rezső volt a következő felszólaló. Hangzott, hogy a zsidó művészek, írók Magyarországnak sok hírt és dicsőséget szereztek. Ez a szakasz nem használ a keresztény írónak, színházaknak sem.

Dinnyés Lajos szerint a 11. szakasz alapján fenforog az a veszély, hogy művészeink és a műszaki személyzet többsége kenyer nélkül maradnak.

Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszter a szakasz eredeti szövegében való elfogadását kérte. — A Ház többsége így határozott.

Ezután áttértek a 12. szakasz tárgyalására, amely az állami egyeduralom kérdéseivel kapcsolatban rendelkezik. Vázsonyi János a jogegyenlőség sérelmét látja a szakaszban. Rupert Rezső tiltakozott a törvény beiktatása ellen. Nagy Emil azt vitatta, hogy a gyógyszerári jogot a zsidó gyógyszerészek nagyrészt vásárolták, nem lehet tilták elvinni. A gyógyszerári kérdést ki kell venni a szakaszból. Págy Hugó után Patácsi Dénes a vita bezárását kérte. A Ház így határozott.

Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszter válasza után a Ház a javaslatot eredeti szövegében elfogadta.

A 13. szakasz tárgyalásánál, amely a közszállításokról intézkedik, Vázsonyi János, tekintve, hogy háromnegyed 4 óra volt, beszédre halasztást kért, mert a napirend szerint 4 órakor át kell térni az interpellációkra.

A Ház azonban a halasztást nem adta meg.

Vázsonyi a szakasz törlesztését kérte. Ezután az elnök napirendi indítványára a Ház úgy határozott, hogy holnap délelőtt 10 órakor folytatják a javaslat részletes vitáját. Az interpellációk előtt felolvasták vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszternek régebbi írásban elhangzott két interpellációra adott válaszát. A Ház a válaszokat tudomásul vette.

Hasznatonak Artin dragée

Biztos Olcsó

széles népréteg szociális helyzetének javításáról van szó, amelynek sorsát maga is szívén viseli. A járadék törzs az 1938. évi törvény szerint évente 60 pengő, de azok is megkapják, akik nem teljesítették befizetését. A járadék törzs befizetések arányában emelkedik.

Felemelést most nem tudja megígérni, mert egyelőre nem lehet a helyzetet áttekinteni.

Egyébként az agrárbiztosítás Magyarországon további fejlődés előtt áll. A kérdéseket meg kell oldani, de tekintetbe kell venni a mezőgazdaság és az állam teherbíró képességét is. Erzi annak szükségét, hogy

az özegekre is kiterjesszék a biztosítást erre vonatkozólag már is megkezdődtek a munkálatok.

(Helyeslés.) A bejegyzési biztosítást egyelőre nem lehet megvalósítani, intézkedett azonban a balesetbiztosítás kiterjesztéséről és a halálesetre szóló segély felemeléséről. Kérte a válasz tudomásulvételét. A Ház és az interpelláló a miniszter válaszát tudomásul vette.

Ifi Balogh István a buda-pesti nemzeti és szabadkikötők kirakodó munkásai keresetének rendezéséről mondott interpellációt. Kunder Antal kereskedelmi miniszter válaszában kijelentette, hogy

a kérdést már rendezték.

Ifi Balogh István és a Ház a választ tudomásul vette.

Béldy Béla a biztosító magánvállalatok kérdésében a biztosítási díj tartalékainak átgályos ki-helyezési módjairól intézett interpellációt a pénzügyminiszterhez, amelyet kiadtak a miniszternek. Második interpellációjában a szavatossági biztosítás kötelezővé tételét sürgette. Kunder Antal kereskedelmi miniszter hangoztatta válaszában, hogy a szavatossági biztosítást több nyugati államban bevezették, de nem járt megfelelő eredménnyel. A biztosítás kérdéseinek megoldásával más irányban igyekezni foglalkozni.

Igy az n. n. megbízhatósági törvény alakjában, amely lényegében abban áll, hogyha pl az autózvezető kárt okoz és a kárt nem tudja megtéríteni, elveszti hajtási igazolványát.

A Ház a miniszter választát tudomásul vette.

Malasits Géza a kereskedelmi miniszterhez intézett interpellációt a mezőgazdasági munkások vasúti szállítása ügyében, tiltakozva az ellen, hogy a munkásokat teherkocsikban szállítják.

Kunder Antal kereskedelmi miniszter közölte, hogy a vasút 50 százalékos kedvezményt ad a munkások maguk kéri, hogy teherkocsikban mehessenek, hogy magukkal vihessék szerszámaikat, a visszafelé jövet terményjárandóságukat. Ez azonban nem zárja ki, ha a munkások kívánják, a személykocsikban való utazást.

Mózes Sándor a földmivelésügyi miniszterhez intézett interpellációjában a hajózási parcellázás és a miskai részesek kitételezése ügyét tette szóvá. Teleki Mihály gróf válasza után a Ház a miniszter választát tudomásul vette.

Ifi Balogh István Palotás közszeg, valamint Apc közszeg bányamunkásainak gazdasági és szociális helyzetéről interpellált. Teleki Mihály gróf válasza a Ház tudomásul vette.

Töbster János a pestszentlőrinci adócsalás ügyében interpellált a belügyminiszterhez.

Az ülés háromnegyed 7 órakor ért véget.

Nagy vita a kamarákról szóló szakaszról

A 9. a kamarákról szóló szakasz nagy vitát idézett elő.

Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszter elfogadta Rupert Rezső indítványát és ennek értelmében a 9. szakaszt úgy módosították, hogy az ügyvédi kamarába a jövőben a zsidó közjegyzőhelyettesek is felvehetők, akik 1939. január elseje előtt ilyen állást töltöttek be.

Makkay János előadójá beterjesztte, hogy ugyanebben a szakaszban még egy módosítás történi, nevezetesen a kamarákba való felvétel nemcsak a tűzharcosoknak, hanem a hadirokkantoknak is biztosítva lesz.

Shwoy Kálmán a zsidó frontharcosok érdekében szólt fel. Vázsonyi János szaváit, hogy nem lesz elegendő orvos és mérnök, majd arról beszélt, hogy

a sajtókamara megalakítását addig húzzák, míg meglesz a második zsidótörvény. Ennek a célja csak az, hogy minél több újságírók te-
gjenek ki állásból.

Apponyi György gróf élesen támadta főképpen a sajtókamarára vonatkozó intézkedéseket. A szakasz

úgy állítja be a sajtót, mintha sőt hatalom volna, mely olyan politikai működést fejt ki, amely elgáncsolja a nemzet céljait.

Az új törvény következtében az újságírói kar kedvezőtlenebb helyzetbe kerül, mint bármely foglalkozási ág, mert

az újságíró szerzett jogait is elveszt. Az egész szakasz nem céloz mást, mint a magyar sajtószabadság gyakorlati megszüntetését.

Ugyanez áll a magyar színészekre, írókra is, akik mint magyarok szereztek nagy dicsőséget a magyar hazának. Gúzsbakóti a magyar sajtót, de megjelentek nálunk olyan közlemények, melyek

azt írják Glatzfelder püspökről, hogy zsidó és eles kirohadást intétek a magyar püspöki kar ellen.

A szakaszt az eddigénél is nagyobb tiltakozással utasítja vissza.

Rupert Rezső kijelentette, hogy nem szabad könnyelműen venni a sajtószabadság ügyét.

Ha elvesztettük a szabad sajtót, elvesztettünk mindent.

A szabad sajtó nemzetközi szempontból is rendkívül fontosnak tartja.

Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszter válaszában kijelentette, hogy az igazat mindig meg szabad írni.

A sajtószakasz

Ezután a 10. szakaszt tárgyalták, amely szerint zsidó nem lehet felelős szerkesztő, kiadó, főszerkesztő vagy irányító munkatárs. Drózdly Győző szólt hozzá elsőnek a szakaszhoz. Kifejtette, hogy

a magyar újságírókat nem lehet megdölni azzal, hogy nemzetellenes tendenciával dolgoznak.

Rassay Károly beszédében azt fejtegette, hogy ebben a szakaszban az újságírói társadalommal szemben nemcsak igazságtalan rendelkezés van, de büntös játék is folyik:

Házták az időt a sajtóállomány megalakításá körül, hogy né 20, hanem csak 6 százaléknál zsidó újságírók lehessenek felvenni.

Ez az eljárás méltatlan a magyar törvényhozáshoz és méltatlan a magyar kormányhoz is.

Akik ezt a javaslatot csinálták, azoknak fogalmuk sincs az újságírásról.

Kéthly Anna is a szakasz törlesztését kérte, majd Dinnyés Lajos szólalt fel, aki kifejtette, hogy

most minden rosszat a sajtó nyakába akarnak varrni.

A magyar sajtó feladata magaslatán áll és mindenkoron minden feben magyar volt.

— El akarják némitani — mondotta — azt a gyenge ellenzéki kritikát is, amely a sajtóban még megjelenik. Kiváló újságíróknak, akik nemzetelhűsü-
güknek a kommunizmus alati is életük kockáztatásával bizonyosságot adtak, egyszerűen ki akarják űzni a tollat a kezükből és nem törődnek azzal, hogy mi lesz velük azután.

Az újságírásnál a tehetség a fontos. Aki rosszat ír, vagy aki a sajtón keresztül destrual, azt tessék hírség elé állítani, bezártni, de ilyen határokat a sajtószabadságnak szabni nem lehet. A szakaszt nem fogadják el.

Vigszínház

Ma utoljára 2 stáger I. műsorban!

Kivándorlók

Don Ameche—Arleen Whelan. II. Lawrence Tibbet vígjátéka

Mexikói énekes

Holnaptól: TISZAVIRÁG—Bolvary Géza első magyar filmje.

őz

essenciatoldónak újabb

viatára
op kül-
jezte ki
kirdly-
ny törté-
ezte ő is
hogy ez a
Középeurópa
hez.

zának

Kertész

Raj-

el, majd

ár vála-

gy a kér-

g kicé-
semmiféle

pet nem jár-

ztosító intéz-

ntosítáru nem-

Tehát az

oga, de egye-

ntézmények

mi és beleszól-

ntézmények

és az azok-

szellem telje-

a nemzeti

vánalmi-

ós állam-

az ellen-

ért szak-

szakok után

ritáslegész-

mondta rá a

get.

ai

ak vol-

ül, hogy

iszerve-

ésétlenség-

a debrecni

y miután meg-

gy a katasztró-

ruel felelősség.

megadta.

kuicsod

g alá!

malam nea

eljáró teg-

ment hazul-

és a küszöb

te. Egy is-

aj megleste

nyitotta a

gyterítőt és

opott. Mich-

a rendőrségen,

kézrekerítésére

mozást.

gymor- és

eggelizés előtt

es Ferenc Jó-

felmelegítve igen

a székletét

mozdítja és

ékonvan be-

arvosát.

D3

A4

Anyakönyvi hírek

Születések: Czirják József napszámos Mikepércs leány Margit. Jszai Kálmán hentessegéd Malomkőz 4. fiú Kálmán. Kiss János npsz. Bellegelő 855. fiú Gábor Ferenc. Pocsai Pál napszámos, Vasmegyer, fiú Pál. Szilágyi István majoros Kádár dűlő 70. leány Margit. Huczeip József npsz. Tegez u. 53. leány Margit. Dr. Mándy István m. kir. tiszti orvos Kunhegyes, leány Il-dikó. Szabó József cipész Budai E. u. 57. fiú József.

Házasságok: Sárkány János asztalossegéd, Bercsényi u. 55. Jaczkó Ilona Turai A. u. 10. Rácz József napszámos—Kerekgyártó Zsuzsanna Pósa u. 20. Deli József fm. npsz. Bellegelő 435.—Balla Róza Boldogfalva u. 12. Tóth István kőművessegéd. Hegedűs Zsuzsanna K. Tóth u. 2. Hauk Olivér Károly mezőgazd. kamarai főtitkár Ferenc József út 59.—Dr. Czukrász Ida egyetemi tanársegéd, Egyetem. Czégény Sándor földm. npsz. Macs 57.—Ványi Margit Honvéd u. 83. Major József állványozó Kondor u. 31.—Dorka Mária Sámsoni út 26. Jakab István fm. npsz. Teleki u. 46. Horváth Eszter, Teleki u. 22.

Halottak: Mezei Aranka ref. 13 éves. Késes u. 19. Kovács Sándor ny. rendőr h. felügyelő, ref. 55 éves. Eötvös uca 86. Erdős András favágó ref. 54 éves. Csap u. 19. Molnár István timársegéd ref. 31 éves. Pozsonyi út 9-a. Csernátóny Jenő ny. várm. főtanácsos, r. k. 76 éves. Dobozi bérház. Erős Bertalan npsz. ref. 40 éves. Mátyás kir. u. 10. Dergán Károlyné Csáthy Mária, r. k. 31 éves. Domokos Lajos u. 28. Özv. Kiss Sándorné Haraszti Erzsébet ref. 76 éves. Rakovszky u. 47. Jakab József csemester r. k. 31 éves. Kassai út 46. Néző István szegényházi ápoló, ref. 81 éves. Kishegyesi út 40. Batori Istvánné Genesi Irén ref. 43 éves. Irén u. 52. Nácsa Piroška ref. csecsemő. Gyermekmenhely.

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

Pesten, VII. Rákóczi út 58.
Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.—től.
Remek konyhával, válogatott fajborokkal; hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÖCZÖGÖ.

A varsói egyetemi rektor üdvözlő távirata Bicsó Jenő dr. egyetemi rektorhoz

W. Antoniewicz varsói rektor, dr. B a c s ó Jenő egyetemi ny. r. tanárhoz, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem e. i. Rectorához a Ruténföld megszállása alkalmából a következő üdvözlő táviratot intézte.

»E történelmi pillanatban, fogadják mély örömmel kifejezését és legjobb kívánságaimat.«

Dr B a c s ó Jenő rektor a szíves üdvözlést megleghangú levélben köszönte meg.

Horthy Miklós Kormányzó Ur Öfömméltósága nyitja meg a Mezőgazdasági Kiállítást

A rendkívüli események miatt egy héttel elhalasztott budapesti mezőgazdasági kiállítás és tenyésztés-állatvásár március 29-én, szerdán nyitja meg a nagynyitást ország és a külföld százazernyi látogatója előtt kapuit, hogy beszámoljon a magyar gazdák elmúlt esztendői munkásságának szép eredményeiről. Ezen a napon lesznek a bírálatok, amelyek eredményeinek megállapítása után

március 30-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor vitéz nagybányai Horthy Miklós ur öfömméltósága ünnepélyes keretek között nyitja meg a kiállítást. A kormányzó ur megítélt látogatása ez évben is elsősorban a magyar gazdák ered-

ményes, a nehézségeket szívós kitartással leküzdő munkásságának szol. A magyar gazdaközönség különös megtiszteltetésnek tekinti, hogy a kormányzó ur, úgyszint az ország első gazdája, a háború óta rendezett minden kiállítást eddig személyesen nyitott meg, kivéve a múlt esztendő, amikor való gyengélkedése miatt maradt távol. Ez évben a kormányzó ur kiállítóként is résztvesz, kondorosi gazdasága pirostarka bikákat és mangalica kanokat küld fel a kiállításra.

Március hó 30-án délután kezdődnek már a lovasmutatványok is, amelyek minden délután, sőt vasárnap délelőtt is megismétlöd-

nek. A kiállítás április 3-án, hétfőn este zárja kapuit, így a hűsvégi szünidőre a fővárosba érkező bel- és külföldi vendégek is megtekinthetik. A kedvezményes visszautazás lehetősége hűsvét hétfőig tart.

Prehala felajánlikozik a szovjetnek?

Bukarest, március 22. Prehala tábornok az utolsó cseh kormány megbízásából a kárpátaljai cseh csapatok főparancsnoka volt, hír szerint azzal a gondolattal foglalkozik, hogy

felajánlja szolgálatait a szovjetnek. A cseh tábornok nem áll egyedül: a szétbomlott ország volt tisztjei közül sok magasabb rangú tiszt ugyanezt határozta el s többen, így elsősorban Farsky ezredes, a moszkvai volt cseh követség katonai attaséja már meg is valószínűsítette tervüket s

a szovjet vöröshadseregének szolgálatába léptek.

Figyelik a rémhírtérjesztőket

Az utóbbi időben újra felburjánzott a rémhírtérjesztés. A kellő külpolitikai tanulmány és készség hiánya, a világméretű különbségek kiéleződése fokozta a nagy eltéréseket a jelenségek magyarázásában és a könnyenbívők felültek a minden ember továbbadásában még jobban kiszínesedő hírek. Illetékes helyen kijelentették, hogy miként az őszi megmozdulás idején történt, most is szigorúan bünteti a minden alapot nélkülöző hírek terjesztőjét. Remélhetőleg rövidesen belátják a fantázia emberei, hogy világos és határozott történelem idején, nincs oka s joga sem itélkezni és kombinációkat továbbadni.

Hurrá! Világrekord!

Írta: Braun Curt.

Fordította: Vécsey Leó.

(18)

— Örülök, hogy személyesen is megismerhetem a híres bajnokot. Hannes fojtogató elfoglaltságát és izgalmát egyszerre mintha elválták volna, feléledt benne a gyakorlott társasági férfi. Mélyen meghajolt az asszony előtt és nyugodt, tiszta hangon el tudta mondani a szokásos frazist:

— Örülök a szerencsének, méltóságos asszonyom.

A gróf kellemetlen, ideges arca közéjük tolokodott. Pahlen azt ajánlotta, hogy üljenek le egy kisit a büffében, de Paniu azzal tért ki a meghívás elől, hogy feleségével éppen hazafelé készült. Későbbre ugyanis már elígértek valahová...

Igy történt aztán, hogy néhány közömbös mondat után, rövid két perc múlva, elbúcsúztak anélkül, hogy Hannes egyetlen bizalmas szót is válthatott volna az asszonnyal s bármit is elmondhatott volna abból, ami hónapok óta benne égett.

— Remélem, a legközelebbi találkozásunk vidámabb lesz és tartósabb — udvariaskodott a gróf és Hannes természetesen szintén csak ilyen semmitmondó kényszeredett frazzissal válaszolhatott.

A fiatalember szeméi firkészőn keresték Iréne pillantását, de az asszony elnézett felette és csak amikor búcsúzóra nyújtotta a ke-

zet, akkor terjedt szét valami mély, aranybarna lágyság árnyékos szeméi mélyén.

Tilden Hannes sokáig mereven bámult a távozó pár után, Pahlen gróf legnagyobb rémületére. Ott állott, azon a helyen, ahol elbúcsúztak egymástól, mindaddig, amíg a fehércsü asszony és férje el nem tűntek a kijárat útkanyarodója mögött. Iréne nem fordult vissza.

XII.

Hazafelé menet Hannes — óvatos, körültekintő kérdezősködéssel — igyekezett mindent kiszéni Pahlenből, amit az asszonyról és férjéről tudott. Pahlen azonban hű maradt régi elvéhez, hogy más emberek dolgairól minél kevesebbet beszélni, de annál többet sejtetni — és hősiesen ellenállt Hannes kérdés ostromának. Ő vezette az autót s szemmel láthatóan minden figyelmét a kormánykerekeknek szentelte.

— Az egész, amit tudok róla anyi, — erősítette — hogy Paniu dűsgazdag román földbirtokos, hatalmas birtokai, bányái és erdősegei vannak Erdélyben és Romániában. Feleségét bárom vagy négy évvel elől vette el. Az asszonyka, mint láttad, jóval fiatalabb, mint ő... Magyar leány volt s azt beszéltek, hogy koldus-szegény. Ezt azonban nem lehet

tudni. Kettőjük közül mindenestre a gróf járt jobban.

— Hogy élnek?

— Nem tudok rólok semmi különöset... Családi pletykák sohasem érdekeltek.

Kis ideig csepd volt. Az autó forgalmas téren rohogott át. Tilden nem tett fel újabb kérdést.

— Azért egészen rendben nincs a dolog... — kezdett belemelegedni a beszélgetésbe Pahlen, amikor ismét egyenes útra tértek.

— Mi nincs egészen rendben? — vágott közbe izgatottan Hannes.

— Nem élnek boldogan?

— Édes fiam — bölekedett Pahlen — ezt sobase lehet tudni. Tudomásom szerint, Paniu eddig még nem próbálta eltenni láb alól feleségét és azt sem hallottam, hogy az asszony akarta volna megmérgezni az urát. Némelyek szerint ebből lehet arra következtetni, hogy boldog házasságban élnek egymással.

— De... édes Istenem... az ember megéri, hogy boldogok-e? Az ilyesmit észre lehet venni.

— Engem nem érdekelt a dolog, tehát nem figyeltem meg őket. Hannes elgondolkozva hallgott.

— A férfi meglehetősen ellen-szenves! — szölt aztán.

— Szép asszony férje mindig ellen-szenves — jelentette ki mély meggyőződéssel Pahlen.

— Ostobaság. Paniu nemcsak ellen-szenves, hanem néha egyenesen visszatartó.

— Morfinista, — bökte ki Pahlen. — Tetőtől talpig beteg ember!

Hannes felfigyelt.

— Ezt tudja róla?

— Tudják, hogy kezelték már szanatóriumban. Ugynevezett el-

voué kúrán volt. De azt hiszem, nem sikerült leszoktatni a morfiumról.

Hannes ismét gondolataiba merült. A fejében vad gondolatok száguldoztak és teljes erővel féken kellett tartania magát, hogy megtartsa józanágát.

A kocsi megállott Hannes lakása előtt. A fiú néhány percig összeszótort, szólanul ott maradt még a kocsi sarkában, aztán hirtelen összeszedte magát, kezét fogott Pahlenel és kiszállott.

Amikor a lift lakása felé röpített, hirtelen valamiképp nyugtalanság és érthetetlen félelemérzés fogta el. Az ajtó előtt már remegett... Az utóbbi időben gyakran fogta el az az érzés, mintha a falak kétoldalt szeliden feleje hajolnának.

A szobaleány clebe sietett és lelkezdve jelentette:

— Egy hölgy várja a nagyságos urat.

Az első pillanatban meg sem értette, mit mond a leány, de aztán hirtelen felmártotta a dolgozószobába vezető ajtót.

Odabenn Iréne emelkedett fel az asztal mellől.

A fiatalembernek egy pillantra szinte a szívverése is megállott. Egyetlen ugrással a szobában termett... A következő másodpercben már a karjaiban tartotta az asszonyt.

— Iréne!

— Hannes... édes... egyetlen... Hannes!

A fiatalember szeme könnybe-lábadt... Nem jutott szóhoz a boldogságtól. Átszellemült, mámoros mosollyal itta, csókolt, becézte két szemé az asszonyt.

(Folytatjuk.)

Divat

továbbá kellemese-
betéket a legnagy-
aranyéremmel kitün-
Takarékossági cég.

Szomszédja a szer

Itj. Nagy József
reeskei gazdasági es-
te

felment a szomszéd-
dó szénás szinjébe
rendára felakaszt

Egy évi

Egy többszörösen
életü szövősegéd lop-
vádolva került szerd-
debreceni törvénys-
tanácsa elé.

Rolko Imre sze-
géd különböző lépés-
rom évi szigorított
volt ítélve. Kitértve
még lopott, mire ma-
évi szigorított dolo-
Pár héttel előllet fe-
hadlára helyezték a
táborra, hogy új élet-
debrecenbe, ahol sen-
De itt sem tudott bü-

a kass

A mozdonyvezető és
a katasztrófát

Hernádsány, márc-
zalmas vasúti katasz-
kedden reggel 6 óra
csányban.

A Kassáról Budapest
gyorsvonat 6.25 óra-
len váltókezelés kö-
kiszállt, a vonat
felborult és a szol-
jesítő mozdonyvezető
szűnyethalt.

A budapesti gyors-
hagyta el a kassai
gyorsvonat a megszol-
gel rohogott be Hern-
másra. A bejárati vá-
litása következtében a
nat mozdonya az egy-
a kiterőbe szaladt.

A mozdony felvágó-
nyelvet és a vágó-
síkolt ki, ahol a v-
ség következtében
majd felborult. A v-
ségben lévő kocsi so-
tesen szintén meg-
első kocsi szorosan
tak.

Még így is igen nag-
hogy a szerencsétlen
méreteket nem öltött.

A megremült utasok
tudták, mi történt, a h-
zökkenés után mind-
ladás irányába zuhan-
gok a poleokról rájuk
majd ezután pánsz-
kütek ki a kocsiokból.

Az ijedségen kívül
baj azonban itt ne-
A mozdonyvezető és
nyethaltak s

különösen a mozdony-
rült reitancés hely-
még estig sem siker-
dony alól kiemelni
A tüzetes vizsgálat

valamint
ra győz-
Taká
mester Bathys

halo-
szere-
követte el te-
cselekmény-
ceni ügyész-
si engedélyt.

lön egy

Elő-
tett. Elmondo-
va a dologha-
tet akart kez-
dott elhelye-
munkát s így
akart átszök-
törvényték j-
törre itélte a

ent
tasztrófát

hibás váltó-
ért a forga-
és a váltók

Mindekköz-
állításuktól, mi-
bíró, aki szin-
szíre,
mindkettő

iz napot
a iekváros

Békácsaba,
zetes az a
amelynek egy-
rasztó Kopany-
volt. Akkorib-
is írtak az or-
teléről, amely

azonban az ali-
A táltos újra
ügyminiszter-
ter döntése ma-
házára. A bel-
méréskelte a
és a kéthav-
eljárásra

Benosi Zolt-
azonban helyb-

Divat cipőket, valamint érzékeny és fájós lábakra gyógy- és orthopéd cipőket, továbbá kelmecsen viselhető lúdtalp betéteket a legnagyobb sikerrel készít **Takács János**

aranyéremmel kitüntetett cipész-mester **Batthyány-u. 4.sz.**
Takarékossági cég. Takarékosági cég.

Szomszédja padlásán kötötte fel magát a szerelmes derecskei legény

Itj. Nagy József 16 éves derecskei gazdasági cseléd tegnap este felment a szomszéd gazdálkodó szénás szinjébe, ahol a gerendára felakasztotta magát.

Mire rátaláltak, a szerencsétlen fiú már halott volt. Itj. Nagy szerelmi bánatában követő el tette s így, miután bűncselekmény nem történt, a debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Egy évi börtön egy bicikliért

Egy többszörösen büntetett előéletű szövésgéd lopás büntetvével vádolva került szerdán délelőtt a debreceni törvényszék Tokay-tanácsa elé.

Rolkó Imre szentesi szövésgéd különböző lopások miatt három évi szigorított dologházra volt ítélve. Kitérve büntetését, ismét lopott, mire most már négy évi szigorított dologházat kapott. Pár héttel ezelőtt feltételeesen szabadlábra helyezték és Rolkó elhatározta, hogy új életet kezd, eljön Debrecenbe, ahol senki sem ismeri. De itt sem tudott bűn nélkül élni

és saját leendő sógorának kerékpárját ellopva, Románia felé menekült. Az országúton azonban esendőrök igazolásra szólították fel s így kiderült, hogy a szövésgéd lopott kerékpáron utazik.

A törvényszék előtt a vádlott szövésgéd beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy kiszabadulva a dologházból, tisztességes életet akart kezdeni, de sehol sem tudott elhelyezkedni, nem kapott munkát s így a lopott kerékpáron akart átszökni Romániába. — A törvényszék jogerősen egy évi börtönre ítélte a visszaeső bűnöst.

Kisiklott a kassa-budapesti gyors

A mozdonyvezető és fűtő szörnyethalt — Hibás váltókezelés okozta a katasztrófát — A forgalmistát a váltókezelőt letartóztatták

Hernádsány, március 22. Borzalmas vasúti katasztrófa történt kedden reggel 6 óra után Hernádsányban.

A Kassáról Budapestre tartó gyorsvonat 6.25 órakor helytelen váltókezelés következtében kisiklott, a vonat mozdonya felborult és a szolgálatot teljesítő mozdonyvezető és fűtő szörnyethaltak.

A budapesti gyors 6.13 órakor hagyta el a kassai állomást. A gyorsvonat a megszokott sebességgel robogott be Hernádsány állomásra. A bejáratú váltó téves állítása következtében azonban a vonat mozdonya az egyenes helyett a kiterőbe szaladt.

A mozdony felvágta a váltónyelvet és a vágányok közé siklott ki, ahol a nagy sebesség következtében megakadt, majd felborult. A nagy sebességben lévő kocsisor természetesen szintén megakadt és az első kocsi szorosan összetorlódott.

Még így is igen nagy szerencse, hogy a szerencsétlenség nagyobb méreteket nem öltött.

A megrémült utasok először nem tudták, mi történt, a hirtelen nagy zökkenés után mindnyájan a haladás irányába zuhantak, a csomagok a polcokról rájuk potyogtak, majd ezután pániszzerűen menekültek ki a kocsiból.

Az ijedségen kívül komolyabb baj azonban itt nem történt. A mozdonyvezető és a fűtő szörnyethaltak s

különösen a mozdonyvezető került rejtencses helyzetbe, akit még estig sem sikerült a mozdony alól kiemelni. A fűtő mentőtől holttestként kiemelték. A tüzetes vizsgálat során meg-

állapították, hogy a szörnyű katasztrófát

hibás váltóállítás okozta, amiért a forgalmi szolgálattevőt és a váltókezelőt terheli felelősség.

Mindeketföljüket felfüggesztették állásuktól, míg a kassai vizsgálóbíró, aki szintén kiszállt a helyszínre,

mindkettőjüket előzetes letartóztatásba helyezte.

Ez a szerencsétlenség annál is inkább megdöbbentő hatással volt, mert a magyar vasutak történetében szinte páratlanul áll.

Tíz napot kapott a táltos a lekváros keresztelésért

Békéscsaba, március 22. Emlékeztetés az a gyermekkeresztelés, amelynek egyik főszereplője Virrasztó Kopány, az orosházi táltos volt. Akkoriban a külföldi lapok is írtak az orosházi pogánykeresztelőről, amelynek

az lett a következménye, hogy a szereplőket megbüntették.

Virrasztó táltost kéthavi elzárásra ítélte a kihágási büntetőbíró, Bencsi Zoltán dr. budapesti ügyvéd pedig tíz napi elzárásra ítelték.

A táltos fellebbezett, az ítéletet azonban az alispán helybenhagyta. A táltos újra fellebbezett a belügyminiszterhez. A belügyminiszter döntése most érkezett le Orosházára. A belügyminiszter

mérsékelté a táltos büntetését és a kéthavi elzárást tíznapi elzárásra változtatta át.

Bencsi Zoltán dr. büntetését azonban helybenhagyta a belügyminiszter is.

A Debreceni Első Takarékpénztár 93. közgyűlése

A Debreceni Első Takarékpénztár a hó 22-én délután öt órakor tartotta Milos György kormányfőtanácsos, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület vezérigazgató helyettesének elnöklése alatt 93-ik rendes közgyűlést.

A megjelent notabilitások sorában ott láttuk Lossonczy István főispánt, Rásó István alispánt, Agh Béla ítéletbírái tanácselnököt, dr. Mező Sándor ügyészségi elnököt, Schmogrovits Ernőt, a Magyar Nemzeti Bank főnökét, dr. Tataby Zoltán árvászéki elnököt, dr. Fráter Pált, az ügyvédi kamara elnökét, dr. Tunyogi Szücs Gézát, az ügyvéd szövetség elnökét és még a város társadalmának számos vezető tagját.

Az igazgatóságnak az 1938. évi üzleteredményre való beszámolását, amely mind a betétszaporodást, mind pedig az új kihelyezések tekintetében biztató fejlődésről tett bizonyosságot, a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. A közgyűlésen a részvényesek nevében dr. Fráter Pál, a debreceni ügyvédi kamara elnöke méltatta azt a nagyszabású közzgazdasági tevé-

kenységet, amelyet a Nagytakarék nemcsak Debrecen városa, de az egész Tiszántúl gazdasági életében kifejt. Ennek a nagyközönség körében is teljes méltánylásra találó tevékenységnek legszebb bizonyossága az, hogy a nyugtalanító külpolitikai eseményeknek dacára, amelyek legkevésbé sem hatnak serkentőleg a betét gyűjtésre, mégis a Debreceni Első Takarékpénztár betétállománya az 1938. üzletévben is tekintélyes összegű emelkedést mutat fel. Felszólalásában köszönetet mondott az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak önzetlen tevékenységéért és a tisztikar odaadó munkájáért. A közgyűlés ugyanazokat az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat választotta meg újból, akiknek a mandátuma most lejárt, új igazgatósági tagul pedig beválasztotta Takaró Gyulát, az intézet vezérigazgatóját.

A közgyűlést követő igazgatósági ülés az igazgatóság elnöke újból Milos Györgyöt, alelnökül dr. Lindenberger János és Uray Sándor igazgatósági tagokat választotta meg.

Ki is hát zsidó?

A képviselőház által a részletes vita során elfogadott, pontos szöveg

1. §. A jelen törvény alkalmazása szempontjából zsidónak kell tekinteni azt, aki ő maga, vagy akinek legalább egyik szülője, vagy akinek nagyszülői közül legalább kettő a jelen törvény hatálybalépésekor az izraelita hitfelekezet tagja, vagy a jelen törvény hatálybalépése előtt az izraelita hitfelekezet tagja volt, úgyszintén felsoroltaknak a jelen törvény hatálybalépése után született ivadékaik.

Az előző bekezdésben meghatározott személyek közül nem lehet zsidónak tekinteni azt, aki az 1939. évi január hó 1. napja előtt kötött házasságból származik, ha szülői közül csak az egyik és nagyszülői közül is legfeljebb kettő volt az izraelita hitfelekezet tagja és ha

1. mindkét szülője már a házasság kötésekor valamely keresztény hitfelekezet tagja volt, azontúl is a keresztény hitfelekezet tagja maradt, vagy

2. szülőinek házasságuk megkötése előtt a törvényben meghatározott módon kötött megegyezése értelmében a keresztény szülők válását követi és a házasság megkötésekor az izraelita vallású szülő az 1939. évi január hó 1. napja előtt valamely keresztény hitfelekezetre tért át és azontúl is keresztény hitfelekezet tagja maradt, — vagy

3. születésétől kezdve keresztény hitfelekezet tagja volt, vagy élete 7. évének betöltése előtt keresztény hitfelekezet tagjává lett, izraelita vallású szülője az 1939. év január hó 1. napját megelőzően vált valamely keresztény hitfelekezet tagjává és mind ő maga, — mind a szülője ezentúl is keresztény hitfelekezet tagja maradt.

Az 1. bekezdésben meghatározott személyek közül nem lehet zsidónak tekinteni azt sem, aki

a) jelen törvény értelmében zsidónak nem tekintendő személlyel az 1939. évi január hó 1. napja előtt kötött házasságot, ha ebből a házasságból született vagy születendő gyermekek közül egyiket

sem kell a jelen törvény értelmében zsidónak tekinteni;

b) jelen szakasz értelmében zsidónak nem tekintendő személyi ivadéka.

A 2. és 3. bekezdés rendelkezései nem terjednek ki arra, aki a jelen törvény hatálybalépése után a jelen szakasz értelmében zsidónak tekintendő személlyel köt házasságot.

Jelen paragrafus rendelkezéseit a házasságon kívül született gyermekekre is megfelelően alkalmazni kell.

Adományok a ruszinszkói honvédek részére

Honvédeink részére Lossonczy Istvánné főispánné ömeltósága felhívása folytán a Népjóléti Hivatalba a következő adományok folytak be a mai nap folyamán: Mátrai Imréné Piac u. 79. 2 drb ing, Müller Béláné Máv. Pályaudvar 1 nyaksál és 1 pár zokni, Szegedi Gyuláné Kandia u. 4. 1 alsónadrág és 1 nyaksál, Kárpáthy Elemérné Werbőczy u. 4. 1 ing, 2 lábszárvédő és 1 pár kapeca, vitéz Berényi István Komlóssy u. 17. 1 szvetter, 1 alsónadrág, 1 nyaksál és 3 pár zokni, Czenky Istvánné Teleki u. 71. 1 pár keztü, 3 nyaksál és 1 pár zokni, Reich József Csapó u. 16. szám 8 pár kapeca, dr. Schlotter Ferencné Honvéd u. 16. 2 pár keztü 1 nyaksál és 1 sapka.

Pénzadományok: dr. Révész Imre püspök 50 P, dr. Oláh Miklósné 10 P, Mialovits Jenő Piac u. 31. 20 P, Izr. Nőegylet dr. Ládó Miksáné útján 50 P, Boross Sándor Kalotaszegi u. 6. 10 P, özv. Bartha Józsefné József kir. hg. u. 9. 5 P, dr. Trocsányi Béla Darabos u. 9. 5 P, Debreceni Stefánia Szövetség Védőnök 50 P.

A további adományok a Népjóléti Hivatalhoz, Bocskai tér 1., — Népház, 6. számú szoba juttatandók el.

Hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztője és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21—52.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80, fél évre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:
»Kigyó«, Piac u. 31. Telefon: 30—95. »Magyar korona«, Kálvin tér 15. Telefon: 16—06. »Csillag« Árpád tér 1. Telefon: 29—32. »Sas« Hatvan u. 70. Telefon: 11—39. »Szt. Háromság« Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon: 17—09.
Ujabb rendelet értelmében ezenül vasárnap csak az inspekciós gyógyszertárak tartanak szolgálatot.

— Az ifjólétabla elnöke Nyiregyháza. Dr. Oláh Lajos kir. ifjólétabla elnök, a kir. törvényszék időszaki megvizsgálása céljából titkárság kíséretében Nyiregyháza érkezik.

— Március 26-án lesz az Iparoskór közgyűlése. A debreceni Iparoskór közgyűlése, melyet folyó hó 15-én nem tartottak meg, most, március 26-án délelőtt 10 órakor lesz.

— A japán írásreform mozgalmá. A nehéz japán írásmódot egy nemzeti mozgalom fonetikus „Kana“ japán ábécével akarja helyettesíteni és e célból együttműködik az idegen nyelvek barátságának elterjesztésére munkálkodó japán eszperantó nyelvmozgalommal.

— Felhívás a légóttalmi tanfolyam hallgatóihoz. Felhívják mindazon lakosokat, akik a március 20-án megkezdődött légóttalmi tanfolyamon a Kiszegesi uti gazdasági iskolában résztvettek, március 24 délután 5 órakor és március 26-án délelőtt 11 órakor a Bőszörményi ut 5-c, szám alatt a Kovács-féle cipőgyár helyiségeiben jelenjenek meg a légóttalmi előadásra.

— Csak a börtönben tud nyugodtan aludni. Svhaszky Ádám, a csikági börtön lakója, akit orgazdaság miatt ítélték el, bírót hivatott zárkájába és bevallotta, hogy 1919-ben meggyilkolt és kirabolt egy ismeretlen embert a vonaton. Áldozatának véres árnyéka átfordón gyötrötte a börtönben, ahol nem volt pillanatnyi nyugalom. Amikor a bíróság az önként bevallott gyilkosság miatt életfogytig tartó fegyházra ítélte, megkönnyebbülten sóhajtott fel: „Most végre nyugodtan alhatok“.

— Szörnyű vulkánkitörés Afrikában. Leopoldvilleből jelentik: Belga-Kongó belsejében olyan óriási vulkánkitörés van folyamatban, amilyenre emberemlékezet óta nem volt példa. A Kivu-tó közelében lévő Myam-lagya-vulkán tört ki és kitörései a múlt év novemberétől mostanáig szakadatlanul tartanak. Ez a vulkán 1912 óta nem működött, most azonban váratlanul fűtöngerré változott egy egész tartományt. 250 négyzetkilométernyi területen mindent elpusztított a kiömlő lava, amely néhol 10 kilométeres égő folyam alakjában hőmolyog tova. A megszállt falvak száza estek a borzalmas természeti katasztrófa áldozatul. A lávafolyam már elérte a kitörés helyétől 35 kilométernyire fekvő Kivu tavat és a tüzes lava borzalmas robbanások között zuhan állandóan a vízbe.

Hirdetmény a katonai szolgálatra bevonultak családi segélyezéséről

A katonai szolgálatra bevonultak hozzátartozóinak családi segélyezésével kapcsolatban, az idevontatkozó miniszteri rendeletek alapján következőket hozom tudomására a város érdekelte lakosságának:

Rendkívüli családi segélyben kell részesíteni mindazoknak a legénységi állományú egyéneknek családtagjait (hozzátartozóit), akik bármely címen katonai szolgálatra bevonultak, vagy honvédelmi munkára igénybe vették.

A bevonultak családi segélyben részesíthető családtagjai (hozzátartozói) a következők:

- a) felesége, ha legalább egy gyermeke van, vagy ha bár gyermektelen, de munka- és keresésképtelen, vagy keresésképes ugyan, de a helyi viszonyok miatt munkához jutni nem képes;
- b) 16 éven aluli gyermeke akkor is, ha házasságon kívül született;
- c) 16 éven aluli mostohagyermek;
- d) örökbefogadott 16 éven aluli gyermeke;
- e) a bevonultnak saját háztartásában tartott 16 éven aluli nevett gyermeke;
- f) atyja, anyja, mostohaanyja, mostohaapja;
- g) nagyatyja, nagyanyja;
- h) teljesen árva 16 éven aluli testvére és elhalt testvérének 16 éven aluli teljesen árva gyermeke;
- i) a bevonult örökbefogadott atyja, vagy anyja;
- j) a bevonultnak vele közös háztartásban élő nevelő szülője;
- k) a bevonult házasságon kívül született 16 éven aluli gyermekének a bevonulttal közös háztartásban élő anyja.

Mind ezek azonban csak abban az

esetben kaphatnak családi segélyt, ha őket a bevonulás időpontjában a bevonult tartotta el vagy később jutottak olyan helyzetbe, hogy eltartásukról a bevonultnak kellene gondoskodnia és nincs más olyan közeli hozzátartozójuk vagy más olyan személy, aki a bevonult helyett eltartásukra köteles és képes és ha megélhetésüket az alábbiak szerint nem kell biztosított-nak tekinteni.

A családi segély megállapításánál a bevonult vagy honvédelmi munkára igénybevétt családjának megélhetését biztosított-nak kell tekinteni, ha a család hozzávetőlegesen számított jövedelme törvényhatósági jogú városokban a havi 80 pengőt meghaladja.

Családi segély a feleség részére havi 15 pengő, minden más személy után további 10—10 pengő.

A bevonultaknak a családi segélyt az alosztályparancsnokságnál kihallgatáson előszóval kell kérniük, tehát a családtagoknak (hozzátartozóknak) külön segélykérlemet előterjeszteni nem kell.

A családi segélyre való igényt nem lehet átruházni, vagy elzárógosítani.

Ha az igény jogosult alább a községből, amelyben a családi segélyt folyósítják, elköltözik, a családi segély folyósítását meg kell szüntetni. Evégből a családi segély felvételére jogosult tartózkodási hely változását a városi szociális ügyosztálynál (Vágóhid-utca 1. sz. 4. számú szoba) bejelenteni köteles.

A családi segélyekkel kapcsolatos ügyek intézésével a városi szociális ügyosztályt biztam meg. Debrecen, 1939 március hó 22.

Polgármester.

x Gönczy József úri- és Kovács József női szabóságuk Varga utca 1.

— A Dóczy elemi iskola növendékei március 23-án, csütörtökön délután fél 2 órára gyülekezzenek az új Dóczy felcsarnokában. A tanítás fél 2-től háromnegyed 4-ig tart, igazgatóság.

Schiffer József
üvegcsiszoló és tüköryártó
DEBRECEN, Széchenyi-utca 42. tel. 21-59

— Megjelent a „Magyar Szárnyak“ új száma. A m. kir. Légügyi Hivatal irányításával és a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap támogatásával megjelenő Magyar Szárnyak aviatikai folyóirat márciusi száma gazdag tartalommal most hagyta el a sajtót. A magyar cserkészrepülők lengyelországi látogatásáról Kálmán Tibor számol be és érdekes képeket közöl az ottani repülőelőképzelesről. Bocsor Elemér repülő-főhadnagy a „Magyar repülőhősök a világháborúban“ című sorozatát folytatja. Ugyancsak az ő tollából a „Mare Nostrum“ című regényvázlat is folytatódik az új számban. A repülés irányításáról vitéz Polytyondy Gusztáv repülő-főhadnagy a vadászrepülőgépek fegyverzetének fejlődéséről tájékoztatja az olvasót. Ezenkívül a „Repülőakadémia“, motor- és gépszerkesztések és az „Ifjú Repülő“ című állandó ifjúsági melléklet teszi gazdagá és változatossá a kiválóan szerkesztett és szépen illusztrált folyóiratot. Ára 50 fillér. Mindenütt kapható. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, VI. Eötvös uca 8.) ingyen küld.

— Német diplomata öngyilkossága Bukarestben. Schmidt dr., a bukaresti német követség egyik titkára, veronállal megmérgezte magát. Az öngyilkos követségi titkárt súlyos állapotban szállították a szanatóriumba. Az öngyilkosság okát nem ismerik.

— Megvonta Sziám Praszadhipok nyugdíját. A sziámi kormány volt királyától, Praszadhipoktól, aki lemondása óta Angliában él száműzetésben, takarékosan ürügye alatt megvonta évi 60.000 pengő nyugdíját. Az intézkedés valódi oka az, hogy a kormány rossznéven vette a volt király éleshangú nyilatkozatát, amelyben szigorúan bírálta a sziámi közállapotokat és azt állította, hogy a miniszterelnök zsarnoksága volt a legutóbbi zendülés tulajdonképpeni oka. A nyugdíj megvonása kevésbé érinti a volt uralkodót, akinek még lemondása előtt sikerült 30 millió pengőt meghaladó vagyonát Angliába áttenteni.

— Nyolcvanhatmillió német! A Völckischer Beobachter közli az új Közép-európa térképét. A térképen Ruszin-szko már Magyarországhoz tartozik, Szlovákia pedig a német birodalomtól függetlennek van feltüntetve. A térkép adatai szerint az új nagy német birodalom területe 632.000 négyzetkilométer, lakosainak száma nyolcvanhatmillió.

— Az „imádkozó palma“. Bombay-ből jelentik: A bengáli Taraheswar mellett megfigyelték természetudományi titkot találtak: egy úgynevezett „imádkozó palma“, amely nappal a földre borul és éjszaka felegyenesedik. Egész nap hatalmas néptömeg bámulja a palmát. Titokzatos viselkedését természetfölötti erőnek tulajdonítják.

Rádióműsor

MÁRCIUS 23.
Budapest I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. — 10: Hírek. — Somlay Károly előbeszéléseiből. — 10.45: „Kiből lesz a jó iparos?“ Noszlopy Antal m. kir. iparfelügyelő előadása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12.10: Országos Postászenekar. — Közben kb. 12.30: Hírek. 13.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.30: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál. — 14.35: Hírek. — 14.50: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Aratóyom-hírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: Vízváry Mariska háztartási előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.10: „A belgiumi magyarság.“ Irta Szabó Árpád r. k. lelkész. — 17.40: A rádió szalonzenekara. — 18.30: „Szőlészeti, borászati időszzerű tanácsadó.“ Fornády Elemér előadása. — 18.45: Hanglemezek. Közben kb. 19.10: A rádió külügyi negyedórása. — 20: „Carmosine.“ Vigjáték 3 felvonásban. Utána: kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés. — 22: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál. — 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23: Operabázi zenekar. — 0.05: Hírek Budapest II.

18.30: A rádió szalonzenekara. — 19: Angol nyelvoktatás. — 19.30: „Pestkörnyék felzárkózik.“ Helle László dr. előadása.

— Főfájás, idegesség, hypochondriás állapotok gyakran a legrosszabb idő alatt megszűnnek, ha belműködésünket reggelként, elgyomorra egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

— Megharapta a kutya. Kaszás Eszter 52 éves újsághirdető asszonyt szerda délután egy kóbor kutya megharapta a lábánál. Az asszonyt a mentők költötték be, majd az elsőfokú közigazgatási hatósághoz utasították, amely valószínűleg felszállíttatja a megharapott asszonyt Budapestre, ahol be fogják oltani a Pasteur-intézetben.

— A tolvajlás világrekordja: templomi orgonát loptak. A merész tolvajlás legújabb világrekordját a délafrikai Durbanben állították fel ismeretlen tettesek, akik a metodista templom orgonáját loptak el. C. E. Wilkinson tiszteletes, a etmplom lelkésze kijelentette, hogy szemtanuk előadása szerint egy este egy szekér meg a templom előtt és ismeretlen egyén leszerelte és szekerre rakta az orgonát, amelyet azzal a kijelentéssel szállítottak el, hogy javítani viszik.

— Új angol találmány a légiveszély elhárítására. Tudor Johns angol mérnök új találmányt ajánlott fel a légügyi minisztériumnak a légitámadások elhárítására. Az új találmány lényege hasonló az úgynevezett léggömbzáróhoz, azzal a különbséggel, hogy a drótkábeleken megerősített léggömböket repülőgépek helyettesítik, amelyeket vezető nélkül és anélkül, hogy egyetlen élőlény tartózkodna rajtuk, a földről egy központból irányítva elektromos árammal tartanának üzemben, az áramot pedig a megerősítő drótkábeleken vezetnek a gépekbe. A felhalálót azt állítja, hogy ezek a repülőgépek hosszabb ideig maradnának egy helyben a levegőben, mint a léggömbök s azoknál nem volnának olyan könnyen megsemmisíthetők — gyújtólovedékek segítségével és így majdnem teljes védelmet nyújtanak egy-egy város számára repülőgép támadás ellen. Az angol légügyi minisztérium a találmánnyal komolyan foglalkozik.

SZINI- KETTEN

A szín
Ma, esütő

B

Háromórás
Vaszary

Pénteken
HUNYA

a budapesti
idei sikere,

Hava

A szerelem
költ

Főszerep

H. N.
HAM
SOM
SZAR
KAM
MÁN
BALA

6

nem

Aladár
ember és h

— Szegé
ne siri, ne
az öreg. —
meleg teje
teketlek...

Ugyátsz
ahhoz, hogy
reagáljon.

— Kicsik
kijöni a ko
ton, kicsiké

De Aladá
dületlenül
hetett, a h
ból, aki h
pona veri
lyett, hogy

Már nem
mégis is v
gedetlen un
tem a kos
Mentőgát
tünk és ekl
tént.

Aladár k
apa kosará
zöld ingecs
neküramod

A szerelem
sarki rend
közönség, a
vetettük m

Aladár üt
kés főkött
kéjét és új
kül, felült
ránkeltette
mintha mi
flegmával

Nem szóval
a tisztelt
— a pracl
Aladár a
szürke kan

— Vászár
UJSÁG-bar

VESEZET
a jelentí:
jeggyl!
A4D4B5
csütés
let és halál
játéka:
GY.
szát
árban cipálte
shérhajó öreg
nem akarsz
taradj nyug-
t tovább ren-
B5C5
A5/B5D4A
D3 A3
FUGGETLEN
cégeknél!

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A színházi iroda jelenti:

Ma, csütörtökön

Ketten egy jeggyel! BUBUS

Háromórás szakadatlan nevetés.
Vaszary Gábor remek humoru boházata.

Pénteken XXII. premierbérlet.
HUNYADI SANDOR remeke,
a budapesti színházok legnagyobb
idei sikere, az utóbbi évek legszebb
alkotása:

Havasí napsütés

A szerelem... az élet és halál
költőien szép játéka:

Főszerepekben:

H. NEMÉNYI LILI
HAMVAY LUCY
SOMLAY JULIA
SZABÓ ERNŐ
KAMARÁS GYULA
MÁNYAI LAJOS
BALLINT GYÖRGY.

Aladár

nem fogad szót

Aladárt nagy kosárban cipelte a Rákóczi-úton egy fehérhajú öreg ember és hangosan beszélt hozzá.
— Aladár, kicsikém, ne sírj, mindjárt hazaérsz.
A kosárból egy fehérscipkés fejkendő csúcska és egy zöld bársonyszalag kandikált elő.

— Szegénykém, biztosan éhes, ne sírj, ne sírj — beszélt tovább az öreg. — Ha haza érünk, rögtön meleg tejszörpöt adok neked és lefektesz.

Ügyeltem Aladár túlkicsi volt ahhoz, hogy a szavak értelmére reagáljon.

— Kicsikém, csak nem akarsz kijöni a kosárból? Maradj nyugton, kicsikém...

De Aladár csak sirt tovább rendületlenül. Makrancos kölyök lehetett, a hátán unokák fajtájából, aki ha felnő, háromszor naponta veri el az öregapját, ahegyt, hogy enni adna neki.

Már nemcsak kíváncsi, hanem mérges is voltam Aladár, az engedetlen unokára és közelebb léptem a kosarat vívő bácsikához.

Mentőautó szirénázott el mellettünk és ekkor váratlan dolog történt.

Aladár kiugrott szegény nagyapja kosarából és azonnál egy szál zöld ingecskében, fehér főkötőben nekiiramodott az utcának.

A szerencsétlen nagyapa, én, a sarki rendőr és az összeverődött közönség, a siránkozó Aladár után vetettük magunkat. A menekülő Aladár útközben elvesztette csipkés főkötőjét, zöld flanel-ingecskéjét és úgy, ahogy volt, ruha nélkül, felült egy pad lámládjára és ránkötötte nyelvének. És aztán, mintha mi se történt volna, angol flegmával elkezdett mosakodni. Nem szóval persze, — mint ahogy a tisztelt Házban szoktak, hanem — a praclijával.

Aladár ugyanis, nagy hamuszürke kandur volt.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Teleki: Nyugodtan megyünk a magunk útján

Budapest, március 22. A MOVE szerdán este a Felvidék magyarok területei visszaszerzésének ünneplésére serlegvacsorát rendezett, amelyen megjelent és felszólalt gróf Teleki Pál miniszterelnök.

A miniszterelnök beszédében hangzott, hogy az elmúlt napokban, amikor közelről figyelte az eseményeket, két dolgra volt büszke lelkében: az egyik az, hogy amit elértünk, magunk vittük véghez, a másik az, hogy fiatal magyar legényekkel csináltuk, akikre hat héttel ezelőtt adták rá a katonaruhát. Képviselőházi bemutatkozó beszédében mondtta, hogy a kardot hüvelyében tartjuk, de élesre jenne. — Amikor kellett kiháztuk és vágunk vele. Nyugodtan megyünk a magunk útján és bízunk önmagunkban, erőnkben és nem fogunk benne csatlakozni

sem mi, sem más, barátaink és ellenségeink sem. Új Magyarországot kell kialakítanunk a dolgok természetes rendje szerint. A rutének hazatérésével feladatunk, hogy megadjuk nekik helyüket ebben az országban a szent-istváni gondolat jegyében és a mai fejlődés jegyében is. Az ország fejlesztését nem a 19. század imperialisztikus demokráciájának folytatásával, hanem a kilencszázéves igaz magyar vendégszerető alkotmányosság tradíciójával kell folytatni. A magunk felfogása szerint kell berendeznünk ezt az országot, nem idegen mintára, hanem magyar szellemben. Ezen az úton jutunk el a további évszázadok felé.

Végül hangsúlyozta a társadalmi munka nagy fontosságát, rámutatva arra, hogy a MOVE az egész országban ilyen szellemben tölti be hivatását.

Sorozási hirdetmény

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága a sorozásra felhívott 1918. évi születésűeket értesíti, hogy a most folyamatban levő fősorozás nem a Magoss György tér 9. szám alatt levő DTE tornacsarnokában, hanem a városi

iparostanonciskola tornacsarnokában tartatik meg.

(Bejárát az iskola Burgondia uca felőli kapuján.)

Felhívja a hatóság az érdekelteket, hogy a sorozások végett a részükre kitűzött napon és időben itt jelentkezzenek.

Darányi üdvözlőtáviratai

Budapest, március 22. Kárpátjának az anyaországához való visszaszatolása alkalmából Darányi Kálmán, a képviselőház elnöke, üdvözlőtáviratot küldött Göring vezértábornagyhoz, a német birodalmi gyűlés elnökéhez, Ciano grófnak, az olasz kamara elnökéhez és Waclaw Makowskijhoz, a lengyel Szejm marsalljához, akik szívvelhangú táviratban válaszoltak az üdvözlésre.

Hol lehet

Ruszinszókba menni?

Budapest, március 22. A m. kir. honvédezerkar főnöke közli, hogy a katonai közigazgatás alatt álló területre a záróvonalon keresztül való átlépést 1939 március 22-én 12 órától az alábbi helyen engedélyezi: Tiszafüred, Feketepatak, Salánk, Alsóremete, Munkács, Korláthelme, Radváns és Ungvár.

200 méteren szedték össze a gyors által elűtött férfi testrészeit

Békéscsaba, Pénteken este fél 7 órakor az aradi gyors Kétegyháza és Újkígyós között balra gázolta Silli Ferenc 34 éves kétegyházi lakost.

Teljesen szétszaggatott testrészeit 200 méteren szedték össze. Egyik lábát meg sem találták.

azt a gyors valószínűleg magával ragadta. Személyazonosságát csak ruházata alapján tudták megállapítani. A szerencsétlenség okát még nem derítették ki, de nincs kizárva, hogy a szerencsétlent, aki szívbaajos volt, a pályatesten érte a ránezve végzetes roham.

Időjóslás

Mérsékelt északi, majd a nyugati megyékben délnyugati szél, változó felhőzet. Helgenként, de inkább csak az ország keleti és nyugati részén eső, a hegyeken hó. Az északi felgyűlés. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

LAPZÁRTA

Róma, március 22. A Popolo d'Italia budapesti tudósításában rámutat azoknak a híreknek valótlanságára, amelyek szerint Magyarország akár teljes, akár részleges mozgósítást hajtott végre és hangoztatja, hogy Románia teljesen feleslegesen tette, hogy csapatokat vont össze a ruszinföldi határán. Magyarország a Ruszinföld elfoglalását néhány megerősített hadosztállyal hajtott végre.

MEGHÍVÓ.

A Debreceni Pénzváltó Bank és Zálogkölcsön Rt. t. részvényeseit ezennel tisztelettel meghívjuk a f. hó 31-én d. u. 3 órakor Hunyadi u. 14. sz. hivatali helyiségben megtartandó évi rendes közgyűlésre. Az Igazgatóság. — Tárgysorozat: Az 1938. évi zárszámadások, igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések előterjesztése s a felmentvények megadása iránti határozathozatal. 2. A felügyelőbizottság díjazásának megállapítása. 3. Igazg. és felügyelőbizottsági tagok választása. 4. Indítvány az alaptőke leszállítása s az intézet felszámolása iránt. 5. Esetleges indítványok. Megjegyzés: A zárszámadások a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A közgyűlésen szavazati joggal csak az a részvényes bír, ki részvényt 3 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél letétbe helyezi.

KÖZGAZDASÁG

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYÁRAK:

Búza 19.20—20.00, rozs 13.00—14.00, árpa 16.50—17.50, zab 19.50—20.00, tengeri 14.50—15.00, lucerna 10.00—12.00, széna 5.50—9.00, lőner 9.50—11.00, lencse 9.00, köles 6.30, száma 2.00—2.50, cukorrépa 2.80—3.00, takarmányrépa 1.90—2.00.

EGYENETLEN A KÉSZÁRÚPIAC

Rozs: májusra 14.80, 14.88, zárlat 14.84—14.88.
Tengeri: májusra: 16.55, 16.70, zárlat 16.69—16.70, júliusra 16.80—16.85, zárlat 16.80—16.88.
Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.60—20.80, 78 kg-os 20.80—21.00, 79 kg-os 21.00—21.20, 80 kg-os 21.10—21.30.
Rozs: 14.70—14.90.
Takarmányárpa: elsőrendű 16.30—16.60, középminőségű 16.10—16.30.
Zab: elsőrendű 21.50—21.70, középminőségű 21.25—21.50.
Tengeri: úszántúli 15.95—16.15.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A sertésvásár összfelhajtása 1599 darab, ebből angol hússertés 262 darab, süldő 7 darab. Az irányzat vonatott. Árak: uradalmi zsírmentes páronként 340 kg-on felül 96—98, szedeltsertés I. 91—96, III. 70—84, angol sonkasertés II. 77—90, márkázott exportzsír 150 fillér kg-ként.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16—16.20. — Dínár 6—7.50 (500 és 5600 din. címletek kiv.). USA dollár 340.80—344.80 — Francia frank 9.00—9.20. — Lcu 2.60—3.45. — Lira 16.90—17.90. — Svájci frank 76.70—77.60.

HIRDETÉMNY. Debrecen sz. kir. város Gazdasági Bizottsága március hó 24-én, pénteken délelőtt fél 12 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében (Városháza félemelet 15. sz. szoba) ülést tart. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, ezután is kérem a bizottság Igen t. Tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. Polgármester.

SPORT

Sportnapló

A debreceni Honvédtiszti Sportlövő Egylet galamblövő szakosztálya közli, hogy a f. hó 25. 26-án Debrecenben hirdett országos galamblövő verseny a különleges viszonyokra való tekintettel elmarad és egy később megjelölendő időpontban lesz megtartva.

— Irországnak tetszett az új magyar csapat játéka. Meglehető volt, hogy Irország ellen Dietz szövetségi kapitány a fiatalok csapatát állította össze. Ebből a csapatból hiányzott az agytröszt, de helyette ott volt a szívtröszt. Az új csapat játéka nagyon tetszett mindenkinek, még az íreknek is. A fiataloktól a magyar futball fellendülését várják. A csapat egyébként útban van Magyarország felé.

— Az SSE vasárnap a Füleki TC-vel játszik. Salgótarjánban még mindig bíznak abban, hogy a szövetség nem járul hozzá a Boeska—SSE mérkőzés elhalasztásához. A salgótarjániak azonban óvatosak, mert arra az esetre, ha a mérkőzést mégis elhalasztanák, a Füleki TC-t köthette le edzőtársul.

— Elmarad a DVSC—Szentlőrinc bajnoki mérkőzés. Vasárnap a DVSC Debrecenben játszott volna NBB bajnoki mérkőzést a Szentlőrinc csapatával. A DVSC pályáját azonban lefoglalták. A DVSC vezetősége úgy határozott, hogy a fontos bajnoki mérkőzést nem hajlandó lejátszani a nagyérdemi Stadionban s így kért fel a mérkőzés elhalasztását.

— Elmarad a Boeska—SSE mérkőzés. Róna Márton egyesbínó kedden tárgyalta a Boeska kérését és úgy határozott, hogy a Boeskaynak igazolnia kell, hogy tíz játékosra vonult be katonai szolgáltra és meg kell nevezni az időpontot is, hogy az elmaradt bajnoki mérkőzést mikor akarja lejátszani.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉGEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT

14.284/1939. VI. sz. HIRDETMÉNY.
Értesítem a város érdeklő lakosságát, hogy a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a nagyobb gazdaságok munkacserével való ellátottságának megismerése céljából adatgyűjtést hajtott végre. Az adatgyűjtés kérdőívek kitöltése útján történik, amely kérdőíveket a városi elsőfokú közigazgatási hatóság nyilvántartásában szereplő gazdaságok részére kézbesíttetni fogja. Kérdőívet kell kiállítani minden olyan gazdaságról, amely állandóan legalább egy gazdasági tisztviselőt (gazdatisztet, erdőmérnököt, szőlészeti vagy kertészeti intézőt) vagy legalább négy szegedményes éves gazdasági cselédet, illetőleg állandóan legalább egy ai-

erdészt (erdészt, erdőőrt) alkalmaz, továbbá azokról az 5 kat. holdnál nagyobb szőlőgazdaságokról, amelyek legalább egy állandó vincellért tartanak a végül azokról az 5 kat. holdnál nagyobb faiskolákról és zöldecségek kertekről, illetve 25 kat. holdnál nagyobb gyümölcsösökről, amelyek állandóan legalább egy kertészt alkalmaznak. Felhívom tehát azokat a gazdaságoknak felelős vezetőit, akik a hatóság nyilvántartásában nem szerepelnek és így részükre kérdőív nem kézbesítetett, hogy az adatgyűjtés céljaira szolgáló nyomtatvány űrlapokat a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. sz.) földszint 46. sz. hivatalos helyiségében igényelhetik. A

kérdőívek kitöltése az egyes gazdaságok felelős vezetőinek kötelessége. A kérdőívek az átvételtől számított három napon belül pontosan kitöltve ugyancsak a városi elsőfokú közigazgatási hatósághoz szolgáltatandók be.
Polgármester,

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező Macsifolyó kaszáló elnevezésű Bőszörményi út mentén fekvő 94 k. hold 78 n. ö. területű, valamint a Pallag Újföld Bellegelő 1. sz. a. Fried-féle 76 k. hold 556 n. ö. területű ingatlanok 1939. évi okt. hó 1-től kezdődőleg 6 évi időtar-

tamra árverésen kerülnek bérbeadásra.

Az árverés 1939. évi április hó 3-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva.

Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 15 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letétjegy az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza főemelet) megtekinthetők ugyanott nyerhető részletes felvilágosítás is.

Debrecen, 1939 márc. hó 22.

Polgármester.

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLESE
10 SZÓIG A TISZÁNTULI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számítanak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52

Levelezés

Szőlőkarj
hasított akácból, minden méretben házhoz szállítva is kapható Vágó József tűzifa kereskedésében — Margit-fürdő mellett. — Telefon: 10-24.

Betöltendő állás

Középkorú
házmestert keresek elsejére, Simonffy u. 7. 701

Jobb
zsido nő beteg mellé kerestetik azonnalra. Cím Szepességi u. 8. Weisz. 697

Egy
kifutó leányt felveszek, Moskovits szabó, Piac u. 41. 703

Egy
kifutó fiú felvétetik azonnalra, Weisz sütőde, Miklós ucca 53. 704

Bejárónót
azonnalra keresünk, Timár ucca 52. Ugyanott szép gyermekkosci eladó. 705

Állást keresők

Minden
tekintetben megbízható rokkant ember alkalmazást keres rokona által ingatlan biztosítékkal. Cím a kiadóban, vagy meghívásra azonnal jövők. 699

35 éves
úrino, aki az úri háztartás a gazdálkodás minden ágában tökéletes jártassággal bír, 17 évi gyakorlattal azonnali elhelyezkedést keres. Teljes című válasz S. jellegre kiadóba. 661

Ingatlan

Két
necára nyíló telek eladó. Érdeklődni Erzsébet u. 14.

1 kg edes narancs	72	1 kg Jajja narancs	78
1 kg olasz vérnarancs	96	1 kg füge	88
1 kg. főző csokoládé 2-40			

Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. sz. Telefon 17-44.

Kiadó lakás

Itélőtáblával
szemben ügyvédi irodának kiválóan alkalmas két szoba előszobával kiadó. Cím a kiadóban. 648

Négyszobás,
modern lakás kiadó. Széchenyi u. 23. Érdeklődni Alföldi Takaréknál. 85

Kiadó
május elsejére kétfoldbeli elsőemeleti 4 szobás lakás. Csapó ucca 24. szám. Ertekezni Horváth felügyelőnél, Helyiutasút Igazgatósága. 302

Különbejárattú 2 uccai
bútorozott egymásbanyiló szoba előszobával, fürdőszobával április elsejére kiadó, esetleg külön külön is. Széchenyi u. 12. 647

Lakást keresők

Magános nő,
szerény egy szobát keres lakásnak. Címét a kiadóba kér. 557

Árverések

Hajdúszoboslón
jólbevezetett, nagy penzió bérbeadó. Konyhája külön is kiadó. Cím a kiadóban. 639

Eladás

Használt
jó állapotban lévő, cseréppel fedett gerendavázású 100 négyzetméter nagyságú raktár eladó. Ertekezni: Vörösmarty u. 1. 702

Olesón
eladó festett félháló, hárommasszkrény, 2+1 rádió, háztartási kellékek, edények, József kir. herceg u. 62. szám. 693

Eladó
bútorok, varrógép, páncélkassza, divány, irodaberendezés, zongora, üzleti puld, ingóságok. Csapó tizenhat. 2996

Wertheim kassza
börgarnitúra, fűszerberendezés, varrógép, kombinált szekrény, hálószoba, ebédlő, íróasztal eladó. — Dégenfeld tér 6. 486

Eladó
elköltség miatt jutányosan: egy alig használt esoda kerékpár, egy négy fiókos régi szép komót, egy íróasztal, egy dohányszó asztalka 3 kiesi kerek székekkel, egy kerek mely tekno teljesen új. Hatvan u. 1. I. kapu, III. emelet, 12-b.

Rádió

Rádió
2+1 csöves egybeépítve 200 métertől 2000 méterig olesón eladó, Miklós u. 8. Keresztépület. 695

Rádió
és villanyserelési vállalat, Miklós ucca 8. keresztpéület. — Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. — Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. 1108

Vétel

Kutyát,
kimondottan nagyfajtát, hamis, házörzöt megvételre keresek. Cím a kiadóban. 651

Mindent veszek,
használt bútor — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat. Andrásföld, Csapó u. 16. Hívásra jövők. 2996

Aranyat,
ezüstöt, drágakövet, zálogcédult legmagasabb árban vesz Pollák Endre ékszerész, Piac u. 8. — (Wacsa vegytisztítóval.) 549

Ajánlat

Drótkerítések,
drótfonatok, ágyasodronyok, kerti vasbútorok, vaságyak, mosdók, állófogások készülnek Ottófal Rákóczi u. 13. 524

Zománcozott
és olesóbb lakatos asztali tűzhelyek legolesóbban. — Csapó utca 87. sz. tűzhelyüzem. Használtat becserelelek. 586

Alkalmi
torták és mézes torták készítését felelősséggel vállalom. Ugyanott szomfeszedést, harisnyatalpalást: 3 párból 2 párt készítek. Herskovitsné, Csapó ucca 22. szám. 474

Költözködések
helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabaru feladását és bármilyen vagonáru szállítását, azonkívül raktártárolást vállal a legrendesebben és legolesóbban, Fröhlinger Mihály szállító, Simonffy u. 30. szám. 3758

Sajt,
vaj, juhturó, szardíniák legolesóbb beszerzési forrása Sajt, vajüzlet, Csapó u. 28. Telefon 26-28. 692

Új,
használt varrógépek, kerékpárok előnyös árban, alkatrészek minden géphez, javítások jótállással Eisenberger, Csapó 101. 537

Értesítés.
A Hullaház vendéglő éttermei Timár u. 31. Összejelvétel, bankettek rendezésére legalkalmasabbak. Jó konyha, fájborok, cigányzene. Tulajdonos Kovács József vendéglős. 539

Szemfelszedés
csupán Vitos villanygépben tökéletes. Kizárólag Piac u. 42. Kötődében. 599

Boszniai aszalt
SZILVA
96 fill.
a Délgyümölcsosarmokba n Piac u. 7. Arany Bika mellett és a Hungaria palotában

Olesó
hó- és bőrcipő javítóüzem. Kovácsnál, Deák Ferenc ucca 3. 3877

Női kabátot
Vágótól.
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó ucca 10. szám. 578

Oktatás

Született
német nyelvrát ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41. udvarban. 5059

Született
amerikai fiatal ember ad angol órát csoportosan és külön. Németül és magyarul beszél. Érdeklődni a kiadóba. 62

Ellátás

Hungaria pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Ma
délután 3 órára meghirdetett árverés elmarad. Hungyadi uccai zálogház. 707

Mindennemű
varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatalpalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. József kir. herceg ucca 22. kislakás. 273

A szerkesztésért és kiadásért felelős THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Újság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.

zántul
A3
A4D4B5
F
dre
nata
külü
K
Legh
Csá
magy
z Ung
Budapest
11 órakor
után Taká
üdvözölte
az időszerű
— A tis
birodalom t
kb. 11.00
lakik —
megfele
lomba bekap
szatere válo
bb az időp
ajton megvil
miért v
szólván
Előkészület
mal, amely
tartani Ol
kifejleszt
amely a k
hatalom ese
Egyidejűleg
mány soha
a magyar h
kat afejől,
fog mozogn
bizonyosság
zem t. Biz
atnak arra,
eket a felad
Senkítő
kerünk és se
semmi
— Kapo
a kölcsönös
ország érde
mert mond